

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KÖZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3— PENGÓ
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Kulin Imre debreceni táblai tanácselnök erdélyi 250 holdas birtokának vissza- adását követeli a Népszövetségnél

Nincs remény arra, hogy a magyar birtok-
perben igazságot adjanak -- írják Bukarestből

Kulin Imre és társai nagy pere a világ törvényszéke előtt

A Népszövetség genfi ülészakán nemsokára tárgyalni fogják immár harmadikban a magyar optások elkobzott birtokai miatt indított tömegpert. — A román hatóságok ugyanis ugyiszólva minden vizsontszolgálat nélkül egyszerű bírói eljárás folyamán elkobozták a legtöbb Magyarországra átjött erdélyi lakosok birtokait. Az eljárás igazságtalanságaival és radikális módszereivel annyira szembehelyezkedik a nyugati államok vagyonevéde törvényeivel, hogy a világ minden kulturáramában a legnagyobb felháborodást váltotta ki.

Maga a Népszövetség, — amely elé ezt az ügyet a magyar optások nemzetközi ítélőhatal végett állították — elismerte a magyar érdeket igazat, azonban határozott ítéletet mégsem mert hozni, hanem különböző ürügyek alatt elodázta az ítélőhatalat. Ez szinte természetesnek látszik, mert a Népszövetség jelenlegi állapotában nem más, mint a győztes államok nagy koalíciója.

Pedig a magyar optások követelése a legtisztább emberi jogokon nyugszik, még pedig a kapitalis élet föléltetelén: a vagyoni és jogszabadságon. Dehát ezt Romániában másképpen értelmezik és ugylátszik, a Népszövetségben is.

Mert miről van itt szó? Arról, hogy lehet-e idegen állampolgárok vagyontát minden nemzetközi törvény mellőzésével egyszerűen elvenni csak azért, mert nem vallották magukat — ez esetben — román állampolgároknak?

Ezt a radikális eljárást Oroszországban végre lehet hajtani. De egy kapitalista államrendszerben nyugó országban az ily esekelmény anarhia, vagy pedig rablás.

Az erdélyi magyar birtokosok között első helyen áll a Népszövetséghez elküldött listán Kulin Imre debreceni ítélőtáblai tanácselnök panasza.

Munkatársunk tegnap délelőtt felkereste Kulin Imre tanácselnököt és a birtokperére vonatkozólag adatokat kért tőle.

— Igen, — mondotta kérdésünkre — engem teljesen kiraboltak. Ötszáz hold földem volt Erdélyben, amelyből 250 holdat a fiamnak adtam át, aki jelenleg is Erdélyben van. A fennmaradt 250 holdat, mely az én tulajdonom és amelyre az én

tizenegy gyermekem tart számot, a románok minden ellenszolgáltatás nélkül elvették. Elmondom ennek a történetét is.

Öszhaju magyar patriarcha igazi ur ül velünk szemben. A törvények jogok és bünök ismerője, tizenegy gyermekem apja, akitől mindent elvették.

Az ősi birtokot, házaat, gulyáit, csordáit és elvették tőle Erdélyt, amely mióta van, mindig a magyaroké volt.

— Az oláh megszállás után 1920 május 1-én az én birtokom elkobzása volt a legelső ilyen per.

— Ötszáz magyar holdas birtokom volt Endrédén. Ennek a birtoknak a felét a fiamra irattam át. Ezt a birtokrészt, mivel a fiam Romániában maradt, nem bántották, a feleségem 50 holdas birtokához sem nyúltak hozzá, de a megmaradt 250 magyar holdat 25 belterjes gazdálkodásával, a rajta levő épületeivel egyetemben konfiskálták.

— A feleségem birtoka sem maradt hatott meg, potom árért kellett elkótyavetvélnem.

— De ravaszak voltak. Nem rabolták el teljesen a földemet, hanem az első bírósági tárgyaláson megítéltek érte

holdanként évi 8 kő búzát.

Mellesleg megjegyzem, hogy az én birtokom mellett levő egyházi földekért, amelyek sokkal silányabbak mint az enyém, 2 és fél mássa évi hasznóbért fizetnek.

— A birtokomon volt egy gulya, amely 40 darab siementhali tehénből állott, 80 koca disznó, egy törzsgulya és 12 ló kocsikkal, szekerekkel együtt. A megszállók arra való hívatkozással, hogy a birtok tulajdonosa „abszens”, egyszerűen elhajtották.

— Ezt a jogtalanságot megfelelő-beztem a szatmári törvényszékhez. Ott tárgyalták is az ügyet, — de mindössze két bírósági tag jelent meg, mégis meghozták az ítéletet, amely természetesen helybenhagyta az elsőfoku bíróság határozatát. De lehettek volna hárman is, az ítéleten az sem változtatott volna. Ez az ítélet a legfőbb bíróság végleges határozata volt.

— Gefhez folyamodtam hát. A mint tudja a Népszövetség határozata semmi jóval sem kecséget. — Az ügyvédem Romániából ezeket

írja, — egy levelet mutatott most fel, amelynek igen érdekes tartalma van. A levélben egy aradi ügyvéd a következőket írja:

— Ujból felkeresem Méltóságodat levelemmel, mert két olyan körülmény következett be, amelyek az elintéztést most már teljesen aktuálissá teszik. Az egyik, a Népszövetség ülése, amely azt hiszem most már végleg tisztázta azt, hogy bármennyire is igaz a magyar földbirtokosoknak, nem várhatnak semmi jót a párisi eljárástól,

s ha itt Romániában nem tudják elintézni a dolgot, úgy földjükről elveszett.

mert a Népszövetség mindig megfogja akadályozni, hogy a román érdekekre hátrányos ítélet hozassék, vagy — végrehajtsassék.

— A másik körülmény meg az, hogy Bukarestből pontos választ kaptam, amely szerint az most elintézhető volna, olyképen, hogy az egész kisajátított rész mentesítessék a kisajátítás alól.

Minden mentesített hold után 3000 leu tiszteletdíj volna fizetendő és az utazási költségeim, amelyek azonban 26.000 leunél többet nem lehetnének ki. A mennyiben eljárásom eredménytelen volna, úgy nem számítok semmiféle tiszteletdíjra, vagy

munkadíjat. — A tiszteletdíj a Comitetul Agrarului értesítésének vételkor azonnal fizetendő volna és azokat részemre biztosítani kellene előre.

— Hangsúlyozom, — írja végül az ügyvéd — hogy az ügyet most még elintézhetem, de hangsúlyozom azt is, hogy a dologgal nem lehet soká várni, mert ha az ügy most el nem intéződik,

ügy meghozzák a kedvezőtlen határozatot, akkor azután ezen nem segít senki, legkevésbé pedig a Népszövetség.

Eddig a level. Ebből pedig mindent ki lehet olvasni. Azt is, hogy a román kormány igyekszik

leszerelni a magyar optások világbotrányrá dagadt ügyét.

A „Comitetul Agrarului” nem adja ki egykönnyen kezei közül az elbarácsolott magyar birtokokat.

Érdeklődünk Kulin Imre táblai tanácselnökénél arról is, mi a szándéka az új helyzetben, amely a bukaresti információ szerint előállott.

— Bevárom a Népszövetség végzését, nincs más kívánságom, mint hogy olyan elbánásban részesítsenek, mint a Romániában élő közép-birtokosokat. — De nincs sok bizodalom a sikeres eredményben, bár a trianoni szerződés egyik pontja nyíltan kimondja, — hogy mindazok, akik a trianoni szerződés értelmében hazát vesztek — azoknak kivételes elbánásban kell részesülniök. De Romániában más a helyzet. Ha ki is mondanák Genfben a magyar optásokra a kedvező ítéletet, a román hatóságok más ürügyet keresnének arra, hogy az igazság teljesen ne érvényesüljön.

Érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy értesülésünk szerint Genfben akta szerint úgy folyik a magyar optások nagy pere, hogy „Kulin Imre és társai panasza”.

Készülődés a Népszövetség decemberi ülészakára

Ismét Apponyi képviseli Magyarországot

A Népszövetség december 4-én Genfben ülést tart. Az üléselés elő nagy várakozással tekint a magyar közvélemény, ezen a tanácskozáson fognak ugyanis állást foglalni a magyar-román birtokperék kérdésében és más nagyjelentőségű kérdések is tárgyalás alá kerülnek, amelyek Magyarországot közvetlenül és közvetve érinti. A sajtó egy része befejezett tényként emlegette, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök és Walko Lajos kül-

ügyminiszter fogják képviselni Magyarországot a genfi népszövetségi tanácskozáson. A genfi tanácskozásonról megkérdeztük Walko Lajos külügyminisztert, aki a következőket mondotta:

— A genfi tanácskozás ideje alatt én egy pár napra feltétlenül elmegyek Genfbe és jelen leszek a tanácsülésnek azokon a tárgyalásain, amelyeken Magyarországot érintő fontos kérdések kerülnek eldöntésre. — Arra vonatkozólag még nem

Vörtént döntés, hogy a miniszterelnök ur is kiutazik-e Genfba. Apponyi Albert gróf ur szives volt vál-

talkozni arra, hogy most is képviselni fogja Magyarországot a genji tanácskozáson, így ő fog kiutazni

a tanácsülésre, hogy a Magyarországot érintő kérdésekben a magyar álláspontot megvédelmezze.

Klebelsberg miniszter: Ha az egyetemi zavarások folytatódnak, nem akad külföldön olyan férfi, ki a magyar igazság mellett állást foglalna

Szükség esetén a rendőrséget is igénybe kell venni és sor kerülhet a főiskolák bezárására

Budapest, nov. 23. A képviselőház szerdai ülésének elején válaszolt gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter: Hegymegi Kiss Pál tegnapi felszólalására az egyetemi zavargások ügyében.

MINDEN JÓZAN EMBER ELITÉLI AZ EGYETEMI VEREKEDÉSEKET

— Mindenekelőtt azt hiszem — mondta a kultuszminiszter — megállapíthatom, hogy józan emberek között nem lehet nézeteltérés abban a tekintetben, hogy azok az események, amelyek az utóbbi napokban tanúi voltunk, rendkívül sajnálatosak. (Helyeslés.) Hiszen azok, akik ezeket a dolgokat rendezik, ellentmondásba keverednek önmagukkal és saját elvi álláspontjukkal, mert hiszen azt mondják, hogy ők ezt a mozgalmat a numerus claususról szóló jelenlegi törvény fenntartása érdekében indítják; de azok a zsidógyerekek, akik az egyetemre be vannak írva, a jelenlegi törvény alapján vannak oda beírva. Ebből a törvényből fakad tehát a joguk, hogy oda beeresztessenek, amelyet az illetők konzerválni akarnek a mai formájukban. Tehát önmagukkal keverednek ellentmondásba azok, akik, védve a törvény mestani alakját, az annak alapján beírhatókat erőszakkal, vagy — nem tudom — eltanácsolással onnan eltávolítani igyekeznek.

— Konstatálom tehát, hogy ebben az egész mozgalomban még csak logika sincs.

Fábián Béla: Logika nincs, de verekedés van.

Pakots József: Tessék rendet teremteni.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Azt hiszem, ezt a kérdést nyugodtan kell letárgyalni. A másik, amit megállapítani óhajtanék, az, hogy ezekben a mozgalmakban én nélkülözöm a magyarságot, mert utóvégre egy zsidógyerekre husz keresztény esik és nem hiszem, hogy valami nagy vitéség kellene ahhoz, hogy valakire ilyen toleranciát lámadjanak.

EZ A MOZGALOM ÁRT AZ ORSZÁGNAK.

— Meg kell állapítanom azt is — hogy ez a mozgalom árt az országnak. (Helyeslés.) Árt azért, mert ha nálunk az efféle mozgalmak elbarapódnak, akkor külföldön sem fogunk olyan férfit találni, aki a magyar igazság mellett kiállna, de azért is árt, mert ma nem lehet vita ebben a tekintetben, hogy ez a konszolidáció, melyet a nemzet óriási erőfeszítésével sikerült elérni, meghozza a külpolitikai téren a maga gyümölcsét a magyar nemzet megbecsülésének emelésében és természetesen, hogy minden olyan jelenség, melyből ellenfeleink mindenesetre azt a töves látszatot vonhatják le, hogy ez a konszolidáció mégsem teljes, árt az ország érde-

kének. Ezt meg kell látniok elsősorban a szélsőjobboldali elemeknek, mert minél inkább jobboldali valaki, annál inkább nacionalistának kell lennie és annál inkább mindek fölé kell állítani a nemzet érdekeit.

KITILTJAK AZ EGYETEMEKRŐL A RENDZAVARÓKAT.

— Természetes, hogy ifjúságról lévén szó, amellyel kötelességünk szeretettel bánni és elsősorban a kultuszminiszternek kötelessége ez, ki kell meríteni a kapacitáció összes eszközeit. Amikor úgy érzem, hogy ez ki van zárva, azt az utasítást adtam a rektoroknak, — hogy pedellusok és más alkalmazottak állandóan figyeljenek és a mint verekedéseket vagy eltanácsolásokat látnak, rögtön hozzák a rektorok tudomására. A Müegyetem rektora olyan erőlyesen járt el, hogy hat ifju ellen figyelmű eljárást indított és addig, amíg figyelmű itéletig jut az ügy, ezek a müegyetem látogatásától is eltiltattak.

AZ EGYETEMEK BEZÁRÁSÁRA IS SOR KERÜLHET.

— Mindenesetre ezek a kizárások igen erőlyes rendszabályok és folytatódnak, ha a rendbontások is tovább tartanak. Azonban minden jel arra mutat, hogy Budapesten meglehetősen lecsillapodott a helyzet. — Figyelmeztetem az ifjúságot, hogy ha akármelyik főiskolán még egy komoly rendbontás fordulna elő, úgy kénytelen leszek azt a főiskolát bezárni.

Fábián Béla: Ha még egyszer azt üzeni!...

Klebelsberg Kunó gróf: Igenis, ha még egyszer rendbontás lesz és azt is megmagyarázom, hogy miért, mert hiszen 50—60, legfeljebb 100 ember az, akiben a rendbontó hajlam meg van. Itt azonban az

iffjak ezrei vannak, akik tanulni akarnak. (Helyeslés jobbról.) — Itt vannak a szülők ezrei is, akik ezekért a gyermekekért fizetnek.

Karafiáth Jenő: Ártatlanok szenvednének.

Klebelsberg Kunó gróf: Milyen érzésük volna ezeknek a szülőknek, ha egy szép napon azt látnák, hogy a kultuszminiszter odaragadtatná magát: idő előtt bezáratná az egyetemet és sok magyar ifju a félévek ezreit vesztene el. Százak bünciért ezek szenvednének. Minden eszközt ki kell meríteni, hogy nyugodt lélekkel odaállhassak az ország elé és a szülők ezrei elé és azt mondhassam: nem ment másként, be kellett zárni az egyetemeket.

Fábián Béla: Ön egy gyenge, tehetetlen ember. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Elnök: Fábián Bélát rendreutasítja.

Klebelsberg Kunó gróf: Az ilyen megjegyzések lényegesen hozzájárulnak ahhoz, hogy nehezebbé tegyék a helyzetet. (Helyeslés a jobboldalon.) Megismétlem tehát, hogy most a rendesinálási akció abban a stádiumban van, hogy minden rendbontó figyelmű eljárás alá vonatik és az intézetből azonnal kintasztatik, ha a rendbontások tovább folytatódnak, akkor kénytelen lennük nagy sajnálatomra az illető főiskolát bezárni, aminek azután igen súlyos következményei lennének.

Peyer Károly: Tessék a bajtársi egyesületeket felelőssé tenni a verekedésekért, akkor azonnal megszűnnek a verekedések. (Zaj a jobboldalon.)

A MINISZTER MÉRSEKLETET AJANL.

A kultuszminiszter beszéde végén a sajtóhoz fordult. A jobboldali sajtót arra kéri, hogy tömpítsa le hangját, amikor ezekről ír, a baloldali sajtót pedig arra kéri, hogy ezeknek az egyetemi tüntetéseknek a kísértésével ne menjenek túlszabba. Felhívja az egyetemi ifjúság vezetőit is, akik az egyetemi fenntartáságon

kívül állanak, hogy mérséklőleg has- sanak az ifjúságra és ne tüzeljék az ifjúságot olyan eszkekedetekre, amelyekért nem nekik, hanem az ifjúságnak kell elsősorban felelősséget vállalniok.

A jobbközép élénk tapssal és éljen zéssel fogadta a kultuszminiszter beszédét.

Ezután a Ház a napirend szerint áttért az autódadó javaslat tárgyalására.

HEGYMEGI KISS PÁL INTERPELLÁCIÓJA A PETICIÓS ELJÁRÁSRÓL, AZ ÁRVÁK VAGYONÁRÓL ÉS A ROMÁNOK ÁLTAL ELHURCOLT ÁRVÁKRÓL

Hegymegi Kiss Pál a peticiós eljárásról és a képviselői lemondásról interpellált.

Bethlen miniszterelnök nyomban válaszolt és kijelentette, hogy miután ebben a kérdésben törvény intézkedik, a kormány nem tehet semmit.

Következett Hegymegi Kiss Pál második interpellációja. Azt kérdezte a kormánytól Hegymegi Kiss, hogy gondoskodik-e azokról az árvákról, akik a tőlünk elvett területek gyermekmenhelyein voltak. Nagycáradon pl. 1923-ban a gyermekmenhelyen gondozottak a regát belí falvakba szállítottak, hogy ott elvrománosítsák őket. Ezek közül 80 magyarországi illetőségű volt. — Tett-e a külügyminiszter intézkedést ebben az ügyben. Kérdi továbbá, mi történt a magyarországi árvák vagyonával. Miért nem gondoskodott a kormány kártérítésükéről. Hiszen vagyunk a hatóságok és árvaszékek kezén mentünk.

Interpellációjának második részében az országban élő magyar gyermekek sorsát tette szóvá, azokat, akik a háboru alatt lettek árvák. Kérdezi, mi történt ezek vagyonával. Elmondja, hogy Debrecenben a család ellenkezése után is eladta Jambor Róza 20 hold földjét és most, amikor az árva felúott, öt pengővel fizették ki. A belügyminiszter formális vizsgálatot rendelt el ugyan de egyéb nem történt.

Szeitovszky belügyminiszter kijelentette, hogy a megszállott területen levő árvák ügye a népjóléti miniszter hatáskörébe tartozik, amikor a tárcát átvette, az árvák vagyona ügyében előterjesztést tett A pénzügyminiszter, mivel a vagyonok restaurálása csak megfelelő fedezettel oldható meg, még nem intézkedhetett. Mint az árvák legfőbb öre, kötelességét megtette. — Eredményről nem számolhat be, mert még most is tárgyalás alatt van ez a kérdés.

Vas József népjóléti miniszter szintén válaszol. Rámutatott arra, hogy az árvák legnagyobb része a szülők kérésére került a gyermekmenhelyekre, vagy pedig elhagyott gyermekek. Nincs tudomása arról, hogy panasz merült volna fel oly gyermekekkel kapcsolatban, akiket a szülők kérésére helyeztek el az árvaházba. Panasz esetén az eljárás megindult volna. A nagycáradai esetet meg fogja vizsgálni és épen ezért ne vegyék véglegesnek választát.

Hegymegi Kiss Pál nem fogadja el a miniszter választát, mindaddig, míg a kormány nem gondoskodik az árvák megfelelő kártérítéséről.

Szeitovszky újabb beszédében hangsúlyozza, hogy az árvaszékek az árvapénze kelértékeltelenedése miatt felelősségre nem vonható, mert annak idején a legjobb szándékkal helyezte a hadikölcsönbe, melynek jogyzése a leghazafiasabb kötelesség volt. A ház többsége a miniszter választát tudomásul vette.

Hollandi narciss és crocus

hagymák beérkeztek és ugy hajtásra, mint szabadföldi használatra a legpompásabb színváltozatokban kaphatók.

Kontsek Géza k. r. t.

Hegymegi Kiss Pál a debreceni egyetemi helyzetről és a vasárnapi gyületről

Hegymegi Kiss Pál: Debrecenből, a városomból megnyugtató jelentést kaptam, mert egy zsidó hallgató sem jelent meg az egyetemen. A rektor erőlyes intézkedését azonban kifogásolták a hallgatók és vasárnapra gyűlést hívtak egybe, amelyre Budapestről Haller István és Gömbös Gyula utaznak le. — *Lehet-e az ügyést eltüntetni az eljárás megindításától?* Az egyetem autonómiája arra való, az a tudomány hirdetésének és meghallgatásának szabadságát biztosítja, de nem a büncselekmények elkövetésének a szabadságát. Őt nem elégíti ki a kultuszminiszternek az a megállapítása, hogy a verekedések megszüntetésére csak a kapacitálás eszközét lehet igénybe venni. Ne elégedjék meg a miniszter a kijelentésekkel. *Debrecenben ugyan nincs verekedés, de annak oka az, hogy a zsidó diákok egyáltalán nem járnak az egyetemre. A miniszternek a büntető törvénykönyv alkalmazását kell rendet teremteni.* Tessék beengedni a rendőrséget az egyetemre. Ez nem lehet sérelmes az egyetemnek autonómiájára. A rendbontásokkal szemben a legpéldásabban kell eljárni és emellett még szigorúbban kell büntetni a felbujtást. *Kéri a bajtársi egyesületek megvizsgálását s ha kell, azok megszüntetését.*

Az interpellációra Klebelsberg gróf kijelenti, hogy ő már ma reggeli felszólalásával tájékoztatta az ország közvéleményét. *Figyelmeztetni akarta az egyetemi ifjúságot, hogy mi lehet a következménye, ha a verekedések tovább tartanak. — Amellett utasította a rektorokat, hogy figyelmeztessék az ifjúságot, hogy a további verekedéseknek az egyetem bezárása lesz a következménye. Egyébként, ha a verekedések során a büntetőkönyvbe ütköző cselekmények történnének, akkor*

valóban be kell engedni a rendőrséget az egyetemre. A rendzavarók ellen már megindultak a fegyelmi eljárások.

PAKOTS TAMADÁSA A KULTUSZMINISZTER ELLEN.

Pakots József ugyancsak az egyetemi verekedéseket tette szóvá. A tüntetések előkészítése hosszabb idő óta folyik. Maga a kultuszminiszter oly beszédet mondott 1925-ben, amelyben elhintette a magvat az ilyen zavargásoknak. Felhívja a figyelmet, hogy a verekedésekkel kapcsolatban az egyetemről *kitiltott diákok közt egy zsidót is kitiltottak.* Bizonyára azért, mert nem hagyta magát megverni. Figyelmezteti a kultuszminisztert — hogy a magyar állam és nemzet becsületére a zavargások árnyékot vetnek és a zavargók valóban a magyar nemzet becsületét támadják meg.

Gróf Klebelsberg Kunó válaszában kijelentette, hogy azok a fenyegetőszéri kijelentések, amelyek Pakots részéről elhangzottak, nem érintik őt, mert nem a Pakots bírszalmából van a helyén. Egyébként nincs semmi hozzászólni valója ahhoz, amit ebben az ügyben már ma délelőtt elmondott.

A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette. Peyer Károly a munkanélküliséggel kapcsolatban a nagyszabású üzemösszevonásokról interpellált.

Hermann Miksa válaszában tiltakozik az ellen, mintha a munkanélküliségnek oka a kormány helytelen gazdasági politikája volna. — Az ország gazdasági helyzetében keresendő az ok.

Az ülés fél 5 órakor ért véget.

Klebelsberg kultuszminiszter Debrecenben

Tanácskozások a 22 új ref. elemi iskola részére nyújtandó államsegélyről

Baltazár Dezső püspök a konvent ülésére a napokban Budapestre utazott, ahol néhány napig marad, mivel részt vesz a főrendiház ülésén is. A püspök a fővárosban való tartózkodása alatt alkalmat keresett arra is, hogy érintkezésbe lépjen Klebelsberg kultuszminiszterrel a tervezett új 22 református elemi iskola részére kívánatos államsegély ügyében.

Ugyáztik Klebelsberg kultuszminiszter hajlandónak mutatkozik arra, hogy a maga részéről is segítségre siessen a református egyháznak az új iskolák létesítése ügyében, erre mutat az a telefon-értesítés, mely tegnap Baltazár püspöktől Debrecenbe jött. A püspök arról értesítette Juhász Nagy Sándort, hogy Klebelsberg kultuszminiszter szerdán éjjel Debrecenbe érkezik, hogy itt a helyszínen folytatson személyesen tanácskozásokat az új református iskolák ügyében.

Mint értesülünk, a kultuszminiszterrel való tanácskozásokban a református egyház részéről Juhász Nagy Sándor; — a város részéről Csűrös Ferenc kultúrtaácsnok, a tanügyi igazgatás részéről pedig Vasady tanfelügyelő vesz részt.

Itt említjük meg, hogy csütörtökön délután Klebelsberg kultuszminiszter Debrecenből Nyiregyháza utazik, ahol a vármegyeház dísztermében Bessenyei Györgyről tart előadást. Átveszi ez alkalommal ama szabóesi községek részéről készített emléklakettet, amely községek számára az iskolaépítkezést nagyszabású kulturprogramjának végrehajtása során lehetővé tette.

HOLNAP JELENIK MEG AZ ADY-EMLEKBÉLYEG

Az Ady Endre születésének 50 éves évfordulójára készülő Ady-emlékbélyeg melyet az Ady Társaság megbízásából a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete ad ki, mai napon elhagyta a sajtót és holnap már a közönség elé kerül. A kitűnően sikerült fametszetek, melyeket G. Szabó Kálmán készített, teljes mértékben érvényesülnek a kicsinyített bélyegen és rövidesen minden Ady könyvben ott lesz az Ady-jubileumnak ezen maradandó, művészi emléke.

A bélyegek könyvkereskedésekben lesznek kaphatók és gyűjtők részére nagyobb tételben megrendelhetők a debreceni Bélyeggyűjtők Egyesületénél, a Debreceni Független Újság bélyegtoyata útján is.

Vásárolhat-e olcsóbban mint gyárban?

BENYÁTS EMIL

kötött-szövött áruk gyára

Gyárt:

Férfi, női és gyermek **harisnyákat** **kabakokat, bouloverekeket.** Kötött férfi női, és gyermek sportcikkeket stb.

Eladási üzlet:

Debrecen, Piac ucca 18 sz. (Tisza-palota)

Eladás nagyban és kicsinyben.

A budapesti rendőrség tegnap megvesztegetés büntette miatt letartóztatta dr. Zakariás Dénes rendőrtanácsost

500 pengő miatt törte ketté karrierjét a megtévedt ember

Budapest, november hó 23. A budapesti főkapitányság a következő felhivatalos jelentést adta ki:

A főkapitányságnak november hó 22-én tudomására jutott, hogy dr. Zakariás Dénes, a 8-ik kerületi kapitánysághoz előadói minőségben beosztott rendőrtanácsos, — Sonneschein Jenő korezmárostól, hivatali minőségben, 500 pengőt kért. A haladéktalanul elrendelt nyomozás az eddigi kihallgatások alapján a következőket derítette ki:

Dr. Zakariás Dénes rendőrtanácsos, Sonneschein Jenő korezmáros kihágási ügyét tárgyalta, amelyet úgy tüntet fel, Sonneschein előtt, mintha az büntetett volna és még azt is említette neki, hogy ügyét nemcsak, hogy az ügyességhez fogja átvenni, hanem italmérséki engedélyének megvonása iránt is fog intézkedni, majd pedig megjegyezte, ha

500 pengőt ad neki az egész ügyet kellemetlenség nélkül elintézi.

Alkudozások után Sonneschein felesége az 500 pengőt Zakariásnak, egy neki címzett levélben tényleg átadta. Ezek alapján dr. Zakariás Dénes a mai napon a főkapitányságra előállítottat.

Kihallgatása során a terhére rótt megvesztegetés büntetést tagadta és az 500 pengő átvételét úgy tüntette fel, mintha azt Sonneschein más részére való kézbesítés céljából hagyta volna nála.

A felmerült gyanúokok alapján Zakariás Dénes őrizetbe vettett. A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik. A büntető eljárással egyidejűleg Zakariás ellen fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat is megindult és állásfoglalás felfüggesztett.

Az új numerus klauzus alapján félszázalékkal több zsidó hallgató kerülhet be az egyetemre

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter szerdán megjelent a parlamentben, hogy válaszoljon egyrészt Hegymegi Kiss Pál tegnapi felszólalására, másrészt Pakots József és Hegymegi Kiss Pál mai interpellációjára az egyetemi verekedések és igazoltatások ügyében.

A kultuszminisztert körülvtették a képviselők és az újságírók, kérdésekkel ostromolták, hogy mi lesz a további teendő?

A kultuszminiszter a numerus clausus revíziójáról szóló törvényjavaslattal kapcsolatban a következő érdekes kijelentést tette:

— A numerus clausus revíziójáról szóló javaslat nem fog rosszabb helyzetet teremteni a zsidóságra nézve, sőt valami esekély javulás is lesz. Számításaim szerint, ugyanis a zsidóság körülbelül fél százalékkal nagyobb arányszámban fog bekerülni a főiskolákra az új tör-

vény értelmében.

Megkérdeztük a kultuszminisztert arról is, igazak-e azok a hírek, amelyek a törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztásáról szólnak, mire a miniszter így válaszolt:

— En még nem tudom pontosan, mikor tárgyalja a Ház a javaslatot, mindenesetre Bethlen István gróf miniszterelnök ural megbeszéljük ezt a kérdést és ő fog dönteni a javaslat tárgyalásának időpontjáról.

Villany szereléseket

új berendezéseket, csillárokat részletek is készitünk. Rosenberg és Pammer Piac ucca 8.

Az őszi és téli idényre

megérkeztek a valódi angol és hazai szövöttek. Megrendelésre készittek legújabb divat szerint mindennemű férfi ruhákat igen méltányos árban.

Keresztesy uriszabó Varga utca 1 sz.

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-u. 10. Városi bérház. Telefon 15-37.

PAROKAKESZITO Aranyéremmel kitüntetve.

Célszerű és olcsó **ajándéktárgyak** **Füstös Dezső** előnyomda, kézi munka és rövid-áru üzle ében **PIAC UCCA 2.**

Lord Rothermere címére Debrecenből...

Egy kálvinista lelkész üldöztetése, szenvedései és szomorú tapasztalatai román és cseh megszállás alatt

Tekintetes Szerkesztőség!

Azt hiszem, hogy mindnyájan azok, akik több, kevesebb mértékben átéltek a megszállások gyötrelmeit, jó szolgálatot teszünk a magyar ügynek, ha nyilvánosságra hozzuk azokat és kezébe adjuk az igazságot kereső lord Rothermerének, hogy ezzel is siettesse a trianoni békekötés revidálását.

Eddig még nem hoztam nyilvánosságra azokat, amelyeken keresztül mentem, de éppen a fenti okok következtében becses lapjuk rendelésére bocsátom. Az északkeleti felföldre a kommunizmus szele kis mértékben esapott át. Inkább a háborútól felszabadult egyének abban keresték megjutalmazásukat, hogy a nagyobb birtokokból részt kértek maguknak; így volt az én falumban is, ahol a volt báró Perényi birtokban akkor a munkási Mermelsteinok ültek. Egyszer felhívtak a község házára, ahol négyülésem tárgyalták a legelő ügyet, t. i. erre volt elegendő szükség a falu jószágállományának. Azon tanakodtak, hogy milyen módon lehetne kimérni a szükséges legelő területet, amikor egy nem felekezeti atyafi azt ajánlotta, hogy a magyar pap bizonyosan ért a méréshez. Ez lett volna a megbízatásom, amit visszautasítottam azzal, hogy lelkészi oklevélem van és ilyenre éppen nem vállalkozhatom.

Többször hallottuk, hogy az oláhok közelebb és közelebb jönnek, még pedig kegyetlenkedve. Hirdette jövetelüket az ágyuszó is. Egyszer csak három lovas katona jött a faluba, boeskorban. Azonnal hozzákezdtek rabolni. Másnap jöttek a többiek; egy vezetésű, állítólagos francia kapitány vezetésével keresték a székelyeket. — Mialatt a kapitány az egyik földbírtokoshoz szállt, a katonák a zsidókat akarták bántalmazni. A kapitány megidézt és fölem kért információt a székelyek visszavonulási útjáról.... Később hallottam, hogy az oláhok pórul jártak!

Ettől kezdve állandóan oláh megszállás alatt élünk. Folyton kitéve a zaklatásoknak. Nálam is többször kutattak fegyver után. Mint „magyar” papot elvonták a kongruát, a gör. kath. papnak azonban folyósították. Megtörtént, hogy egyszer keresztelnem kellett volna egy gyermeket, de mert nem volt otthon a kocsisom, engem illettek fel akkor már buzával jól megrakott szekereimre s minden tiltakozás ellenére be kellett hajtani vele Halmiba (14 km). A faluból egyszerre 12 fogatot rekviráltak el minden díjazás nélkül. — A Batár-Tur folyók szabályozása mellett épült deszka barakokat 5-6 falu népével, több mint két héten át bontatták el, azután elhúrozták. Állandóan pénzre szorjáhozva, sarcolták különféle módon a lakosságot. — Mindezt a faluval együtt türtük és szenvedtük abban a reményben, hogy egyszer csak vége szakad. 1920-ban, július 18-án — 15 hónapi megszállás után — tőlünk kivonultak az oláhok és 19-én bejöttek a magyar esendő-
rök.

Az öröm áradt el az egész vidéken, hogy immár összekapcsolódhatunk elszakított testvéreinkkel és a nép maga igyekezett biztosítani a felszabadult részeket. Ennek azonban hamar vége lett. Másnap, július 20-án a kivonult oláhok visszajöttek, lövöldöztek a falu, közben két fiatal férfit lelőttek s engem feleségem és gyermekeim szemelátára parochiá-

mon elfogtak. A vád az volt, hogy a magyarok bejövételét én csináltam, mint a román államhatalom ellen összeesküvést szövő. Nagy bán, amiért halál jár. Két oláh katona másod magammal templomom elé vitt, — hogy ott lőnek agyon, majd a falu végére vittek, hogy ott akasztanak fel, majd pedig a közeli állomásra kísérték, ahol katona-ronat vár. Ott vagonba zártak bennünket, együtt azokkal, akiket ugyan alapján összefogdosztak.

Az állomáson oláh katonai bizottság volt civilekkel vegyesen és kezdetét vette a kihallgatás. Csök, fülöházi főnök Szatmárról irányította a kihallgatást, egy katonai sofför pedig, arcútléseket osztogatva, intézte a kérdéseket. Egyik elfogott magyar testvéremet összekötötték, lefektették és a talpát verték, közben puskatussal üt is, ott is ütlegelték. Végre rá gondolták magukat az oláhok és a katonai vonattal velünk együtt visszatértek Szatmárra, elfogva a feketárdói állomásfőnököt, a pénztárnokot és egy magyar esendőt is. — Szatmáron összehívták bennünket mindenféle címen összefogott magyarokkal. Itt 11 napot töltöttünk. Imen erős katonai fedezettel Nagyváradra vittek a börtönbe. Mi-mindenen mentünk keresztül a börtönben, annak elsorolására ez a hely kevés. A lelki és testi kínzások napirenden voltak. Három hétig például úgy aludtam, hogy a kabátomat levettem, az volt éjjel a páru. Matrac a hideg kő, takaró az álmatlanság, a hazagondolás.

Nap-nap mellett hoztak be újabb foglyokat; volt eset rá, hogy a község egész előjáróságát tartották fogva heteken keresztül, majd egy uradalomnak összes személyzetét, a gazdasági eselődékekkel együtt. Micsoda károkat szenvedtek ezek s mind azért, hogy az oláhok pénzt csikarhassanak ki. Több hónapon keresztül egy egész lakodalmi népet bezártak, ott fogdosva őket össze, a lakodalmas háznál. Elfogtak egy jegyzőt, aki nagybeteg lett s a börtönben meg is halt, mert nem gyógykezelték. Egy tanító házaspárt, akiknek az a bűnük volt, hogy egy esonkamagyarországi férfinak ebédet adtak, szintén letartóztattak. Sokat vigasztaltam őket, de a férfi elméje elborult. Láttam egy vasuti tisztviselőt megöszülni egy éjszaka. Ki tudná elsorolni mindazt a sok szenvedést, amit mások átéltek velünk együtt. És ezek a szenvedések acéloztak bennünket s honszerelmünket. Jellemző, hogy mindig csak a pénz lebegett az oláhok szeme előtt. Tőlünk is pénzt kértek.

Amikor felesztendei raboskodás után Isten esodálatos módon megszabadított a szenvedésektől, 5 napig toloncházban laktunk. Ez a hely azok számára való, akik elfelejtik, hogy emberek. De ezt is megpróbáltuk.

Amikor visszatérhettünk elhagyott kedveseinkhez, ott már a csehek uyalkodtak. Mindenkiünk hozzátartozója a szenvedésről beszélt. Feleségemre egyszerre öt oláh baka is rátört. — pénzt követelve; majd pénzt kellett fenni mindent, hogy küldje utánam, az ugynevezett oláh ügyvédnek. Tehát míg oláh rabságot szenvedtem, addig otthon anyagilag elpusztultam.

S ezután kezdődik egy újabb fejezet. A csehek állandó figyelemmel kísérték minden lépésemet. Az idő alatt, míg oláh fogságban voltam, az egyházmegye papsága Drbal cseh főszolgabíró kezébe letette a fogadalmat. Egyházi hatóságom felhívott

rám, ha akarom, én is tegyem le. Elmentem és letettem a fogadalmat, mert az volt a célunk, hogy őrt álljunk a magyar végvárákon. Gyülekezeten volt egy kiváló tanítónő, akit sehogy sem tudtak túrni a csehek s egyszer csak kiutasították. A magyar református elemi iskola válságba jutott, jöttek tanítók, tanítónők, azonban a megmagyarosodott ruthének gör. kath. iskolája állami iskolává lett és ide kényszerítették be a tanulókat. A magyar nyelvet kivették a gyermekek szájából. A kiváló magyar tanfelügyelő; Halmágyi helyére az a csongvai ruthén tanító került, akinek semmiféle judiciuma nem volt ehhez a munkához. Az ungvári tanügyi referátus (civilni oprava) minden eszközzel azon dolgozott, hogy minél előbb eltöröljön minden olyan intézményt, iskolát, amelyik magyar. Ezen a területen kiesiny református gyülekezetek vannak, amelyek nemcsak egyházi, hanem nemzeti szempontból is, mint missziók dolgoztak, a tiszta hitért és kultúráért. Jól tudták ezt a csehek s itt támadtak bennünket sokszor nyíltan, de sokszor — szláv jellegzetességgel — alattomban. Egyházunk szadokon keresztül kiviveti szabadsága, autonómiaja minden pillanatban veszélyben forgott. De nemcsak a miénk. Az igazság megköveteli, hogy ide jegyezzem fel, miszerint a görög kath. papok is sokat szenvedtek. — mert a paroszlávizmus nem egyet tett közülük hajléktalanná. Ezt is a csehek szították. Hiszen később ki is utasították Papp Antal gör. kath. püspököt Ungvárról.

A szétarabolt magyar református egyház Podkarpetska Russ-ba szakadt népe kereste a Szlovenszkóba szakadt részekkel való együttműködést, de ez nehezen ment a földrajzi alakulásában is olyan lehetetlen alakú Csehszlovákiában. Ruszinszko földrajzilag is teljes egészet képez a magyar alfölddel, melynek széleit gyönyörűen szegélyezi a Tisza és a Kárpátok hegylánc. Az ide kibocsátott cseh hivatalnokok, akik leginkább iparosokból kerültek ki, teljesen önkényesen végezték dolgaikat s főcél volt a magyarságot gyengíteni. Ha valamelyik cseh tisztviselőnél a megértést vették észre a magyarokkal szemben, azt menesztették azonnal.

Felvette a magyarság s benne a református egyház a küzdelmet önfenn tartásáért. Nem respektálva a cseh, a magyar kisebbség jogait, nem a református egyház autonómiaját, a jogtalanságok egész sorozatát követte el, jóformán naponként. Ellenőrizte még az egyházi énekeket is. Tőlem elvitte az énekes könyvet a esendőrség. Máskor abban nyomoztak, hogy mit prédikáltam. S csak az alkalomra lestek, hogy kiutasítsanak, mivel az egyetlen református egyházi lapban több cikkben buzdítottam a tagokat hűségre az Isten imádatában.

Majd ütött az óra. Tőlünk jó messze, kb. 200 kilométerre, megöltek egy cseh fiánkot. Persze, még mielőtt kinyomozták volna a tettest, — mindjárt a magyarokra fogták s ezért 61 családot Szlovenszkóból, tízet pedig Ruszinszkból kiutasítottak. Ez utóbbiak közé jutottam én is. — Ugyanakkor kiutasították a nagyszöllősi román, kath. káplánt is: Helbert. A zsupánnál, majd a kormányzósnál is intervenáltak érdekünkben, de minden hiábavaló volt. 1923 ápril 25-én erős esendőri fedezettel

kikisérték az állomásra a káplánt, 26-án pedig engemet kísért ki a esendő a faluból és a családomtól. Feleségem és hat gyermekem hátramaradtak. Tették pedig ezt a csehek azért, hogy feleségem össze tudja pakolni ingóságainkat. Minden nap ígérték vagont s az utolsó nap szépen közölték vele, hogy nincs vagon. En egy utazókosárral, a feleségem két utazókosárral jöttünk a esonkaházába, otthagya mindent. Amikor engemet elkísért a esendő és Sátoraljaihelyben át kellett volna adni a magyar hatóságnak, a csehek ezt nem tették, hanem összehívtak esempészekkel. Hiába tiltakoztam, nem használt semmit. Este 10 órakor látam, hogy valamiben főrök a fejüket a esehék. Mindnyájunkat két esendő elkísért a Ronyva folyó partjára és kényszerítették, hogy menjünk azon keresztül. A esempészek persze örültek, hogy így szabadulnak, de a velem együtt Beregszászból kiutasított földbírtokos és én hevesen tiltakoztunk az ilyen eljárás ellen. Végül is egy-egy esempésznek adtuk másfél eseh koronát, akik a hátukra vettek s úgy hoztak át a magyar partra. Itt azt sem tudtuk, hova, merre menjünk, míg egy szemfüles magyar esendő észrevett bennünket és megálljt kiáltott. Volt nagy rebbenés a földben. A esempészek elugrottak, mi pedig jelentkeztünk az illetékes hatóságoknál, majd Budapesten, a belügyminiszteriumban. A esonkaházában elég nehezen ment az elhelyezkedés, de mégis megsegített a jó Isten. Az átélte szenvedések után a szabadságege alatt élni s minél többet munkálkodni Magyarországon felámadásáért, kötelességem lett nemcsak nekem, hanem gyermekeimnek is. A trianoni határ börtöne a magyarságnak, pedig ennek a nemzetnek van hite, van erkölcsé, kultúrája — melyekkel magasan felülmulja a földjét bitorló népeket.

Rövid kivonata ez egy esztendő történetének, melybe belekapcsolódott az én igénytelen személyem. — Még annyit jegyez meg, hogy lelkesi állásomról nem mondtam le, hiszen megfosztottak attól a esehék. Lelkipásztori eskümböz hiven, kitarítottam a gyülekezetben, minden körülmények között. Nem akartam szaporítani a menekültek számát és ott lehetett előttem cél gyanánt a megszállott magyarság védelme. Ha onnan eltávolított az erőszak, szolgálni kívánom itt, Debrecenben.

Vagyok teljes tisztelettel:

Siposs Imre,
ref. lelkész.

Pyramidon
tabletták

A bizalom
Pyramidon - tablettákhoz évtizedes tapasztalaton és az állandóan változatlan jóság alapján. Utánzatok sohasem lehetnek teljes értékűek, sőt sok esetben egyenesen ártalmasak. Ezért kérje csak az eredeti csomagolást a piros címkével és az „Molitor-Delius” védjeggyel.

Kérdezze meg orvosát.

Beszélgetés Rózsa Lőrinc járásbíróval Ady Endre régi barátjával, az író debreceni életéről

Még jogászkorában hangoztatta, hogy helye lesz
a magyar irodalomtörténetben

Apró epizódok Ady életéből

Nagyjelenetőségű és minden valószínűség szerint országos visszhangra találó ünnepségre készül, szombat este 8 órakor a debreceni Ady Kör.

Három nagyevű magyar költő: Juhász Gyula, Babits Mihály és Tóth Árpád is megjelennek az emlékünnepen, amely Ady születésének 50-ik évfordulóját kívánja megörökíteni.

Ebből az alkalomból meglátogattuk Rózsa Lőrinc debreceni törvényszéki bírót, aki fiatalkorában, Ady Endre lakótársa, barátja és sok áporodott hangulatu estében társa volt.

Kérdeztünk egyet-mást a tragikus életű magyar költőről, kis epizódokat, még akkoriból, mikor Ady Endre a szárnyait bontogatta és nem tudta még merre és milyen magasra viszi őt a sors.

— Hát kérem nem sok újat mondhatok már róla. A lényegesebbeket meg írták az életrajz írói és az öccse Ady Lajos kir. tanfelügyelő, bátyjáról írott munkájában.

— Mégis valamit, egy kedves, vagy szomorú pillanatot izéből, amely örömet adott neki, vagy elbűsította, — kérdeztük Rózsa Lőrinc törvényszéki bírót, aki aztán mégis engedett a kérésünknek és beszélt róla egyet-mást.

— A Bandi — Istenem, hogy repül az idő, pedig úgy érzem, mintha tegnap lett volna, a régi cimborákkal, — Boross Lajos, Kemény Emil, Faragó Miklós, Zilahy jóbarátja társaságában iszogatunk együtt, néha a Kispipában, de inkább apróbb, intimebb helyet kerestünk, ahol a kálinszobában a vinkó mellett Ady Bandi beszélt az álmairól. Nem volt az asztalon pezsgő sohasem, de még a cigány se muzsikált, nem szerte őket, inkább ő beszélt mindig.

Kis csöndült le közénk. Elfogódott pillanatnyi pauza, aztán kissé fanyar mosoly húzódott Rózsa Lőrinc ajkára, szelére és valamivel halkabban folytatta:

— A cimborák közül nem él már egyik sem. Csak én egyedül. Furcsa sors ez. Mindannyian korán haltak el. Goldstein Miklós, Faragó Miklós, — akikkel együtt jártunk át négyvesben Bőszörménybe, Nánásra, dalestélyekre, mulatságokra.

— Hát ezek az én legdrágább emlényeim. — Egyszer azt vitatta a Bandi, pedig akkor még nem igen ismerték Budapestén, hogy a magyar klasszikusok semmit sem érnek.

— No-no vetettünk ellent neki, talán megiscsak valakik azok is.

— Na igen, válaszolta ő, de ne féljétek én is bekerülök a magyar irodalomtörténetbe.

— Ezt a kis epizódot csak azért említem fel, — szakította meg az emlékezést Rózsa Lőrinc

mert Ady már korhely jogász korában is tudta, kije lesz ő a magyar irodalomnak.

Aztán másról is beszélt. Rózsa Lőrinc ugyanis sok ideig együtt lakott Ady Endrével, a Darabos ucca 33-ik sz ház egyik szobájában, amely Rózsa Lőrinc édesapjé volt.

— Ebből az időből kedves és gyarkorta megismétlődött jelenetek jutnak az eszembe. Amikor Bandi édesanyja megjelent Debrecenben. Ilyenkor mindig baj volt. Vagy a pénze fogyott el Bandinak, vagy pedig egyéb adósságot kellett helyette kifizetni. Bandi édesanyja mindent kifizetett, de az ilyen alkalomkor ígéretet is vett tőle. Azt

az ígéretet, hogy leteszi a doktorátust s nem lesz újságíró. — Bandi természetesen mindent megígért, de nem tudta letenni a tollat mégsem.

— Hát miről beszéljek még? — Mindegy válaszoltuk Ady Endrének minden lépése történelmi érdekességű ma már.

— Az első verseskötete itt jelent meg Debrecenben. Mindössze 200 példányban nyomták ki és abból ma már csak 7 darab van meg. Egy az én birtokomban van. Ezerszer kérték már, busás összegeket ígértek érte de én nem adom el. A legdrágább emlékem ez tőle és néhány verse kéziratban, amelyek a lányomé lesznek. Ezeket adom neki hozományul.

A házról is beszéljen valamit kértük Ady régi barátját, melyben együtt laktak.

— A házat édesapám átépítette, úgy hogy véleményem szerint jobb lett volna egy másik házra helyezni az emléktáblát, ahol Ady mielőtt mihozzánk került volna, egy évig lakott. Az a ház ma is úgy áll még, ahogyan Ady idejében volt. A Mester uccában dr. Ember Ernőék háza ez. — jegyezte meg a régi jogász pajtás.

— Más különösebb, mondjuk szenzációs dolgot nem mondhatok, csak ezeket az apró hangulatokat, amelyek megmaradtak bennem Ady-val való barátságom idejéből.

— Ady Endre sajnos mindezekig mostoha gyermeke az utókor hálájának szeretetének és elismerésének. A legtragikusabb magyar költősors az övé. Bűnököt rónak rá, amelyekben Ady csak annyiban volt vétkes, hogy megálta azokat. Vad, tiszta, de a hiábavalóság átkában vergődő és végül narokziba fulladt magyar lelke itt száll-dos közöttünk és kísért. — Nem lehet többé ezt a csudálatos hang, tragikus sorsu magyar génluszt, vádakkal illetni és ezzel egyszersmind elintézni. A helye a magyar Parnasszon van, Arany, Madách, Katona, Petőfi társaságában, ez a debreceni Ady ünnepély pedig a megindítója ennek a méltó elismerésnek. És ez méltó Debrecenhez is. Innét indult el a magyar költők keserves és reménytelen útjára, innét kell kiindulnia az ő rehabilitálásának is.

Cs. Gy.

24 havi részletre
varróérett, kereknyárt
és gramofont karhát
24 Molnár Testvéreknél
a Nagytemplomnál. Telefon 772

Villamos csillárok
nagy választékban a legolcsóbb áron kaphatók

Földes Sándor Hatvan ucca 18
kedvező részletfizetésre is Nagyraktár
szerelési anyagok és izzólámpákból
Szerelők és iparielepek részére nagy
árengedmény

Öccsö, tartós
Iskolai harisnyák
bőr- és posztó kalapok
Márton Gyula és fiánál

Igyál
KATHREINER-féle
KNEIPP
malátakávé
Egészséges maradsz!

Debrecen feliratilag kéri, a köztisztviselők szövetkezetéről szóló törvényjavaslat visszavonását

A közeli napokban összeülő törvényhatósági bizottsági közgyűlés egy, a kereskedelmet és ipart, de az általános tisztviselői érdeket is erősen érintő és előkészület alatt álló törvényjavaslat tervezet ügyével foglalkozik majd.

Az ügy a Baross szövetség megkeresése alapján kerül a közgyűlés plénuma elé. — A Baross szövetség ugyanis megkeresést intézett Debrecen város törvényhatóságához. Azt írja ebben, hogy a pénzügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg törvényjavaslatot készít a Ház elé terjeszteni. Ebben azt mondanák ki, hogy az állam kölesont adna a Köztisztviselők Termelő és Fogyasztási Szövetkezetének, viszont az áruhitelt nyújtana azoknak a köztisztviselőknek, akik a szövetkezet tagjaivá lennének.

Az áruhitel nyújtásáért a törvényvédené meg a szövetkezet érdekeit, oly módon, hogy ha az illető tisztviselő nem fizetné meg adósságát, az államtól járó fizetést letilthatnák. Ezzel szemben kimondaná a törvény azt is, hogy ha más kereskedőtől vesz a közhivatalt, azért a tartozásért nem tiltható le a fizetése.

Ennek a készülő törvény javaslatnak tehát két hibája is van. Az egyik a tisztviselőkkel szemben áll fenn, amennyiben oda akarja kényszeríteni őket a köztisztviselők szövetkezetébe, hogy csakis és kizárólag ott vásárolhasson hitelbe. Közpénzért természetesen akárhol vehet, amit akar a tisztviselő, de olyan, aki ezt ma megteheti, talán nem is létezik. A másik súlyos sérelem ebből a javaslatból folyólag a kereskedelmesebb eszközzel és módon zárják el annak lehetőségét, hogy hitelbe adhasson valaminek a köztisztviselőknak. A többi kereskedő ugyanis követelést nem tudja behajtani, mert hiába fordul a bírósághoz, a fizetés csak a Köztisztviselők Szövetkezeté érdekében tiltható le.

Tekintettel tehát arra a körülményre, hogy ez a törvényjavaslat egy a tisztviselőknek, mint a kereskedelmeknek szemponájából nagyon elhárított dolognak tartható, dr. Vá-

ta a jog- és pénzügyi bizottságnak, hogy terjesszen olyan indítványt a közgyűlés elé, miszerint feliratilag kérje ennek a javaslatnak a visszavonását.

Nagyon valószínű, hogy a közgyűlés egyhangulag ilyen értelmű határozatot hoz majd.

Csapó Mária lép fel a legközelebbi szombat és vasárnap esti vigestéken

Az oly általános közkezdveltségnek örvendő Vig-esték legközelebb folyó hó 26 és 27-én, szombat és vasárnap műsorán ismét fellép Csapó Mária, a Csokonai színház volt kedvence nővére. Ez a közszereplésben álló művésznő, ki az elmúlt Vig-estéken is oly nagy sikert aratott, ez alkalommal az ő egyéniségének megfelelő, bájosabbnál bájosabb verseket szaval s Dóczy „Csók” című vigjátékát egy vigjelenetét adja elő. Ugyanezen műsorán szerepel Mihály Ilonka is. Hoór Tempis Erzsébet művész tanárnő kiváló tanítványa, ki operáriákat és műadokat énekel. Nőgrádi József, a kitünő komikus, újabb kacagtató kuptákat énekel. Az egyes magánszámok között bemutatóra kerülő jobbnál jobb vigjelenetekben és tréfákban lép fel a kitünő Pálffy Ica, ki elismert, vérbeli komika. — Ugyanezen műsoron szerepel Farkas Imre bájos operettjének: a „Kis kaddó”-nak egy részlete is, amelyben Reider Böske, jelenleg városunkban firtózkodó, kitünő fiatal művésznő játsza el egyik legjobb szubrette szerepét. Reider Böske az idén végezte a színi akadémiát, melynek egyik legtehetségesebb növendéke volt. — Karnagy Forray István, a városi zenede tanára.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, mely a kiváló műsort kíséri, jegyekről tanácsos elővetelben ma déltől ózv. Róth Kálmáné, Kossuth ucca 58. szám alatti trafikjában gondoskodni. Helyárak: zsállye I pengő; I. rendű ülőhely 80 fillér; II. rendű 60 és III. rendű 40 fillér.

Telmányi Emil hangversenye

A legforróbb siker jegyében zajlott le a Zenedében Telmányi Emil hangversenye. Sok és nagyon jó hír előzte meg a világhírű művész debreceni szereplését s a debreceni közönség várakozását messze túlszárnyalta ennek az istenáldotta tehetségnek művésze. Telmányi sorozatos külföldi és budapesti sikereihez szervesen kapcsolódik debreceni szereplése s a kifinomult izlésű debreceni közönség hálásan ünnepelte a művészt a kivételes muzsikális élvezetért. Hálásak lehetünk Ferenczy Károlynak, a MTI igazgatójának, hogy sikerült Debrecennek olyan esztét szerezni, amelynek emléke sokáig maradéktalan zenei élmény jegyét fogja magán viselni.

Telmányi műsora a klasszikusokkal kezdődött s a művész egyformán otthonosan mozgott Beethoven nehéz veretű, súlyos muzsikájának tolmácsolásában, csakugy, mint Bach virtuóz elmélyedéseiben és Mozart csipkekönnyű, lenge bájában. Jobb keze játsza győzte le a Kreutzer és Ciaconna nehézségeit s Mozart A-dur hegedűversenyében a virtuozitás fölé emelkedő fölénytel és könnyedséggel ragyogtatta a darab eizellált finomságait. Intonálásának imponáló krisfáltyiszsága párosulva a vonóvezetés briliáns kiforrottságával, a klaszszicítás a régi mestereit eredeti őserőjükben érzékeltette.

A műsor második része Kodály Adagiojával kezdődött. A művészi elmélyedésnek és átélésnek olyan fokát nyújtotta ez a szám, amiben kevésszer van alkalmunk gyönyörködni. Kodály egyéni sajátosságai a kivételes intelligenciája és adottsága művészen keresztül megtalálták az utat a hallgatóságához. Csodálatos bensőséggel és nagyon mélyről bugott fel a hegedű G-hurján valami nyugtalan és az abszolút zene nyelvén szóló mondat, amiben a szerző és az előadó művész minden elhivatottsága szentült bele. A zongorakíséretet ellátó művész — Kósa György — is szinte egyvől olvadt hangszerével és a hegedűvel, ennek a szélesen felfogott, gyönyörű Adagionak tolmácsolásában. Az estnek ez volt a legnagyobb és legáhitatosabb produkciója.

Bravuros előadásban hallottuk a Kodály—Telmányi Valsettet is utána, mint olyant is, amely Telmányi komponista képességeiről ad bizonyosságot.

Forró sikert aratott Dohnányi Ruvália Hungarica itt először bemutatott műve, amelynek boszorkányos gyorsasága Prestóját meg kellett a művésznek ismételnie. A kísérőnek nem csekély munkát adott a darab s a hegedű és zongora nagyvonalú és mesteri együttérzése a legteljesebbre váltotta a darab sikerét. A hegedűművész a szélesebb tempóval fokéletes könnyedséggel birkózott meg. Vonója alól a hangok olyan vihára zúgott fel és olyan lágyan esengtek az Andante rubato melódiái, hogy a közönség szinte lélekzetvisszafojtva leste a darabot. Szép és érdekes a muzsikát ilyen interpretálólktól és így interpretálva hallani. (Szuk.)

Legszébb, legraktikusabb
Mikulás napi
ajándéktárgyak
ARANY BIKAI illatszertárban
szerezhetők be.
(Vízszínház-mozsi bejáratnál)

A Svetits intézet betörőjét gyanúsították a Szent Anna uccai templom kifosztásával, azonban alibit igazolt

A betörés idejében Erdélyben tartózkodott, most tiltott határátlépés címén indult ellene eljárás

Sikeretlen kísérlet történt a nyíregyházi templom kifosztására

Emlékeztet még az a betörés, a melyet két évvel ezelőtt követett el Bernát József a Svetits-intézet ellen. Bernát Józsefet csakhamar letartóztatták, tettét bevallotta, — átkísérték az ügyészséghez, majd a törvényszék hosszabb fegyházbüntetéssel sújtotta. — Bernát, miután kitöltötte büntetését, ismeretlen helyre távozott.

Hirt adott a „Debreczen“ is arról a kegyeletértó betörésről, amit két héttel ezelőtt követtek el a Szentanna-utcai katolikus templom kárára. — Ismeretlen tettes, vagy tettesek felhasználva ezt a zűrzavart, amely a templom renoválásával jár, éjszakának idején feltörték a Szt. Antal perselyt, s még egy másik perselyt, és abból mintegy 200 pengőt vittek magukkal.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a kegyeletértó betörés ügyében. Több gyanús embert előállítottak, azonban megfelelő eredmény nélkül. Mindenféle verziók merültek fel ezzel a betöréssel kapcsolatban, — egyesek tudni vélték, hogy a tettes egy siketnéma ember, de ez csak verzió maradt.

A már-már holt pontra jutó nyomozás váratlanul új támpontot kapott, amennyiben tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Bernát József ismét Debreczenben tartózkodik. Minden ok megvolt arra, hogy Bernát Józsefet gyanúsítsák ezzel a betöréssel, mert Bernát nem csak a Svetits-intézet, hanem egy őrnagy-tábori lelkész kárára is követett el a múltban betörést.

Bernátot előállították a rendőrségre, itt azonban tagadta, mintha az ő lelkiismeretét terhelné a templom perselyeinek kifosztása.

Elmondotta, hogy büntetésének kitöltése után román megszállt területre távozott, új életet kezdni. Különböző munkákat vállalt, s a betörés idején is Erdélyben dolgozott. Pár nappal ezelőtt jött haza,

mivel ott már nem talált munkalehetőséget.

Bernát József előadását — érthető okokból — sehogysen akarták elhinni a rendőrségnek, de Bernátnak mégis sikerült alibit bizonyítani. — Ugyanis erdélyi tartózkodása alatt levelezésben állt debreceni hozzátartozóival. Fel is tudott mutatni egy olyan levelet, amely a betörés idején kelt Erdélyből. Bernát ügye közben már csak azért is tisztázódott, mert a rendőrségnek sikerült olyan adatok birtokába jutni, melyek révén remélhető a valódi tettes kiderítésére.

Mindazonáltal Bernát József továbbra is a rendőrségen marad, mert utlevél nélkül ment át és jött vissza román megszállt területről s így tiltott határátlépés címén indul ellene eljárás.

Betörték a nyíregyházi katolikus templomba

Nyíregyházáról jelenti tudósítónk: Tegnap az éjjeli órákban a Főtéren levő római katolikus templomban betörők jártak. A betörők eddig ismeretlen módon hatoltak be a templomba, ott a sekrestye ajtaját felfeszítve, a sekrestyében levő Wertheim-szekrényt próbálták kinyitni, ami azonban nem sikerült és csupán a kilincset tudták letörni.

A templom belsejében egyik ablakhoz volt támasztva és az ablak külső részén levő sodronyháló le volt feszítve, ahol azonban a legkisebb nyom sem mutatva, hogy a betörők itt távoztak volna el. Nincs kizárva, hogy csak demonstratív betörésről van szó, amely összefüggésben van a tavaszi templomrablásért elítélt Radoszta most beadott perújítási kérelmével.

A nyíregyházi rendőrség értesítette a debreceni rendőrséget erről a betörési kísérletről, mert az sines kizárva, hogy a debreceni templom fosztás a nyíregyházi betörési kísérlet egyazon kéz munkája.

RÁDIÓ-MŰSOR

Csütörtök, november 21.

Budapest 555.6 (3): 9.30: Hírek s közgazdaság. 11.: Zongorahangverseny 12.: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1.: Időjárás és vízállásjelentés. 3.: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.: Mezőgazdasági előadás Fűredy Jenő, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület alelnöke. „A lakás virágdíszje lélen” 4.45: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés, mozik műsora. 5.: Cigány zene. 6.15: Irodalmi előadás, Sik Sándor felolvasása: A valóság költészet. 7.10: Székelyné Solymos Bea felolvasása útazásáról. 8.: Orosz énekár és balalajka zenekar hangverseny. Nikola

Vsevolodoff orosz tábornok vezényel. 10.: Pontos időjelzés, hírek, közlemények és ügétversenyeredmények. — 10.30: Ultraphonhangverseny.

KÜLFÖLD:

4.15: Bécs: Hangverseny
5.45: Bécs: Színházi közlemények
6.45: Bécs: Eszperantó
7.00: Brűnn: Lízst-hangverseny
8.10: Berlin: Das verwunschene Schloss (Milliöcker-oprett)
9.00: Hamburg: Weber, Wagner s Gounod-est
10.30: Berlin: Táncoktatás

X Mindenféle rádió cikkek Simon Jenőnél kaphatók, József kir. herceg ucca 3. A budapesti Barta és Társa cég, helyi képviselője.

Csaknem egymillió pengőt fordít beruházásokra a Berettyó-társulat

A Berettyó vízszabályozó és ármentesítő társulat kedden délután tartotta közgyűlését a városháza tanácstermében. A népes közgyűlést dr. gróf Almásy Imre elnök nyitotta meg.

Az elnök felolvasta a nyugalmomba vonuló Dietzl Lajos kultuszminiszteri helyettes államtitkár meleghangu bucsulevelét, akinek eddig értékes működéséért a közgyűlés őszinte köszönetet szavazott.

A közgyűlés nevében Almásy gróf meleg szavakkal üdvözölte Dietzl Lajos utódát: dr. Mészáros Károly helyettes államtitkárt, mint a vállalatpályány új képviselőjét, akinek támogatását kérte a társulat munkájához.

Az elnöki bejelentések során rátertek a tárgysorozat letárgyalására. Az ügyeket Korbély József, társulati igazgató-főmérnök, kormányfőtanácsos ismertette.

A társulat a jövő évben is folytatni akarja annak a nagyszabású munkaprogramnak a megvalósítását, amely a Tiszántúli közgazdasági életében új fejezetet fog jelenteni. Erre azonban nagy összeg kell. Az érdekelt községek, illetve földbírtokosok részéről azonban igen gyengén folynak be a járulékok, ezért az igazgató-főmérnök javasolta, hogy a megkezdett árvízrendezés folytatásának biztosítása végett 500 ezer pengő kedvezményes állami kölcsönt kérjenek a pénzügyminisztertől. Tudomása szerint a pénzügyminiszterium, bár erre a célra eredetileg kisebb összeget vett fel, — feltétlenül hozzá fog járulni a kölcsönnyújtáshoz.

A közgyűlés egyhangulag megadta az engedélyt a félmillió pengős állami kölcsön felvételéhez. Így azután a Berettyó társulat 1 millió 900 ezer, tehát közel 2 millió pengő állami kölcsönt vett már fel, hogy a legszükségesebb beruházásokat mielőbb valóra válthassa.

Hasonlóképpen egyhangulag fogadták el a jövő évi költségvetésre vonatkozó előterjesztést, amely szerint a társulat 1928-ban csaknem egymillió, pontosabban 906 ezer 500 pengőt állított be a költségvetésbe az előirányzott munkálatokra.

Igy többek között a jövő évben sor kerül a Berettyó folyó töltés- és mederépítésre, továbbá a Hortobágy patak medrének mélyítésére stb.

A tárgysorozat többi pontját — néhány felszólalótól eltekintve — minden nagyobb vita nélkül tárgyalta le a közgyűlés, melynek tagjai bizonyos jéles büszkeséggel vették tudomásul Korbély igazgató-főmérnöknek azt a bejelentését, hogy a Berettyó társulat belvízi csatornahálózata több mint 1 ezer kilométer hosszú.

Nagy maradék vásár Starknál Piac ucca 7.

Az árak 50 százalékkal olcsóbbak.

Szenzáció ajándéktárgyak

aibur okban és fényképezőgépekben

Berzseku fotobörze, Ferenc József ut 38. sz (az udvarban.)

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Színházi műsor:

Csütörtök délután 3 órakor: *Az Obsitos*. Olesó zóna-előadás.
Csütörtök este: *Borcsa Amerikában*. Tisztviselő-est. Bérletszünet.
Péntek este: *A legkisebbik Horváth lány*. Tisztviselő-est. Bérletszünet.
Szombat este: *Csattan a csók*. Operett-bemutató. Rendes helyárak.
Vasárnap délután: fél 4 órakor: *Bób herceg*. Mérsékelt helyárak.
Vasárnap este: *Csattan a csók*. — Bérletszünet.
Hétfőn este: A) bérlet *Csattan a csók*.
Kedden este: B) bérlet. *Csattan a csók*.
Szerda este: C) bérlet. *Csattan a csók*.

A színházi iroda jelentése

Ma, csütörtökön délután pontban 3 órakor: *Timár Ila* felléptével:

„AZ OBSITOS“

Kálmán Imre világhírű daljátéka.

Szereplők:

Bihari Sándor — Andris, obsitos
Halasiné — Nemzetes asszony
Timár Ila — — — Mácsika
Ferenyzy Marian — Piroška
László Gyula — — — Buzogány
Rajz Ferenc — — — Jóska
Fülöp Sándor — — — Tihámér
Szigethy Andor — — — Bezirker
Szigeti Jenő — — — Százszorszép, zsidó

Mosoly és sírás könnyeit fakasztja „AZ OBSITOS“ c. ragyogó magyar daljáték, melynek címszerepében a gyönyörű hangú Bihari Sándor fogja elbűvölni a hallgatókat. — Jegyek ma délután 2 órakor már válthatók.

Ma, csütörtökön fél 8 órakor: — *„BORCSA AMERIKÁBAN“*. — Tisztviselő-est.

Holnap, pénteken fél 8 órakor: — *„A LEGKISEBBIK HORVÁTH LÁNY“*. — Tisztviselő-est!

Tisztviselők igazolványaik alapján 30 százalékos kedvezményben részesülnek úgy a támlásszékek, mint a páholyok árából!

Szombat este rendes helyárakkal: *„CSATTAN A CSÓK“*. — Vidám operett.

Csak felnőttek nézhetik meg a *„CSATTAN A CSÓK“* előadását!

„Csattan a csók“. Yvain francia operettje, ragyogó ének- és táncszámokkal. — pikáns jelenetekkel tarkított, épkézláb libretto. — mulatságos helyzetek, — charlestonegyüttes. — ragyogó finálék, — olesó helyárak!

„Csattan a csók“ Szathmáry Endre karnagy betanításában, Remete Géza főrendező vezetése alatt szombaton kerül bemutatásra!

Szereplők: — Elek Tea, Ferenyzy Marian, Torma Gusztó, Halasiné, Turbók Rózi, Szathmáry Margit, Fülöp Sándor, Szirmai Vilmos, Antók Ferenc, Szigethy Andor, Szigeti Jenő.

Jegyek: 10—1. és 4—6 óráig válthatók:

Szörmedolgaít

lepcsősebben beszerezheti és szörmedolgaít átírásihoz a legjobb árú Kőváry szücsmesternél, iac ucca 42. Pannónia-udvar.

A mozgószínházak műsora:

APOLLO: Örület országa (Bún kastélya). Egy pilóta kalandjai — Charles Vanel és Sandra Milowanoffal és Aruló, Monte Bluóval.

VIGSZÍNHÁZ: Kifestett város — (Egy vidéki ifjú kalandja) Patsy Ruth Millével és Lusták királya. — Art Accorddal.

Péntektől Vigszínházban: Lyon

Lea, Appolóban: Máglya és élet. — Szombattól Urániában: Tarzan és Ördögparipa.

METEORBAN: Csütörtökön. Csak felnőtteknek! „Raskasse kapitány“ 2 részben, 12 felvonásban. Főszereplő: Gabriel Gabrio, a Nyomorultak főszereplője. Előadások: 6 és 8 órakor. — Jön: „Lyon-Lea“.

Egy magyar ember utazásai a trianoni szerződés paragrafusai között

Osváth Lajos 34 éves, zselakai születésű, Oklándi lakost még szeptember hónapban áttoloncolták a románok Nyirábrányba. A román hatóságok ezt azzal indokolták — hogy Osvát nem román állampolgár. Nyirábrányban miután átvizsgálták Osvát iratait, továbbították a hontalan embert Budapestre. — Innen a főkapitányság elküldte Nyirábatorba, mert az ottani rend-

őrség állítólag lopásért körözi. — Nyirábatorban kiderült, hogy Osvátot ott nem keresik, annál is inkább, mert sohse járt arra. — Osvát most Debrecenbe került. Itt azonban nem tudnak rajta segíteni kénytelenek visszaküldeni román megszállt területre, mert odaváló illetőségű. — Osvát tehát megkezdte utazását a trianoni szerződés paragrafusai között.

Nyíregyháza versenye a Debrecennek szánt intézményért

Ráíróitált a repülőtéri ajánlatunkra Debrecen nem enged eredeti feltételeiből

A kereskedelmi miniszter még a múlt évben azt kérte Debrecen városától, hogy egyetemi sport repülőtelep céljára jelöljön ki területet, illetőleg szabja meg azokat a feltételeket, melyek mellett a város a repülőteret hosszabb lejáratu szerződéssel a kereskedelmi minisztériumnak bérbeadná.

A közgyűlés eleget tett a miniszter kérésének és kijelölte a mikespéresi-úti városi méntelep területén lévő 93 holdas kaszálót, amit repülési célra le- és felszálláskor már eddig is használtak.

A szerződés feltételei között azt kötötte ki a város, hogy évenként és holdanként 70 pengő bért fizeszenek. Ehhez a feltételhez a miniszter elvben már hozzá is járult.

Ezen az alapon aztán a miniszter kiküldöttei a város megbízottaival a szerződés feltételeit részletesen kidolgozták s az okmány most jóváhagyás végett a kereskedelmi miniszter előtt fekszik.

Legnagyobb meglepetésre most a minisztertel olyan leirat érkezett, a melyben arról értesíti a várost — hogy Nyíregyháza város tanácsa minden felszólítás nélkül, önként felajánlotta, hogy repülőteret létesít, adja annak berendezését és 50 évre díjtalan használatát biztosítja.

A miniszter ennél fogva azt a kérdést intézi Debrecenhez, hajlandó-e hasonló ajánlatot tenni.

Zöld József tanácsnok, a gazdasági ügyosztály vezetője ezt a miniszteri leiratot a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztette, amelynek tagjai nagy megütközéssel vették tudomásul a miniszteri leiratot, a mely arról tesz tanubizonyosságot — hogy az eddigi tárgyalások és az eddigi miniszteri kijelentések nem

tekinthetők teljesen komolyaknak. — Különös, hogy egy másik város a tárgyalás közepén beleszól a másik város dolgába s annak ajánlatán tulleítálva, igyekszik bizonyos intézményeket magának megszerezni. Még különösebb, hogy a kereskedelemügyi kormány kapva kap az ilyen ajánlaton, amely semmiképpen sem illeszthető a városok közti nemes verseny rubrikájába és emiatt a miniszter most hasonló nyilatkozatot akar kicsikarni Debrecenről is, amelynek pedig már elvi ígéretet tett.

A jog- és pénzügyi bizottság egyhangulag úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek, mondja ki, hogy az eddigi ajánlatot semmi tekintetben sem módosítja. A bizottság abban a véleményben van, hogy Debrecen ajánlata még így is kedvezőbb, mint a Nyíregyházai: mert igaz, hogy azért a nagyértékű földért évi 70 pengő bért fizetnének, de viszont rendelkezésre fognak állani Debrecen áldozatkészsége folytán a korábban létesített számtalan közgazdasági, kulturális, tudományos, honvédelmi, állami s egyéb intézmények, amelyekkel a másik város nem rendelkezik.

Uj kávécsarnok!

Belvárosi Tejivó

Simontfy ucca 7.

Rezeleli- és uzsonna kávék, tejes eb'dek és vacsorák, friss sütemények állásdóan felszolgálva. —

Tiszta, izléses és olcsó!

Debrecen szenzációja!

Megnyílt

a Molnár fotoszalon, Szt. Anna-u. 5.

Allandó képkiallítás.

Debreceni napló

DONI KOZÁKOK

Ott valahol Lemberg alatt irtózatot harci zajban egy csapat piros nadrágos, kék dolmányos magyar huszár összeütközik a vad rohamban feléjük iramló kozák csapatokkal. És huszárok, kozákok; lelkeiből egyformán és egyszerre robban ki a vad elszántság, a düh, az elkeseredés, a vérszomjuságnak már csak nem is emberi indulata...

Holtak fekszenek a csatatéren. A huszárok győztek, a terep az ő birtokukban maradt s nekik jutott a szomorú kötelesség, hogy eltemessék a halottakat...

Egy kis huszárhadnagy megsebesülten fekszik s a szanitéc után kiált. Az int neki, hogy „Azonnal“, mert egy súlyosabban sebesülttel bajlódik. A kis pirosképi hadnagy feltápáskodik, de felállni nem tud. Ugy ilve aranycigaretét vesz elő, hogy rágyújtson, de nincs gyufája, vagy nem leli. Összerogy, lelkébe kezét odaítve egy földön heverő kozák pikához, melynek véres vashegye kitört vastartójából, mikor ágyéktájon szurta vele a kis hadnagyot. A pika pedig ott fekszik a szőke kozák fiu mellett, amint valaki teltte a huszárok közül.

Igy mesélték el nekem, mert ez a pika hozzám került. Egy tisztiszlaga hozta nehéz uton cipelve, sok egybekkel. Szabadságot kapott, mert a gazdája is ott maradt Lemberg alatt. Az is hadnagy volt a debreceni hármashonvédeknel. Hadapródkolász hadnagy, még nem is volt 19 éves. Erről azonban ne beszéljünk.

Es én itt a lomtáramat rendezgetve, kezembe veszem a hosszú harci eszközt. A véres letört hegye hiányzik s emlékszem rá, hogy mikor a románuralom alatt én a tollammal tudtam csak a hazát szolgálni s ezért vagy azért — oly mindegy, — bizonyára nem hazafiatlan hírlapírói működésem miatt elfogtak a románok, még ezt a pikát, — szomorú hadi emléket — szintén rovásomra írták volna mint rejtőzött fegyvert, ha a vértől rozsdás hegyét megtalálják. Így azonban bünlajstromomból törölték s illeszküdtől, ettől a román őrnagytól egy arculütéssel kevesebbet kaptam. Mert kaptam vagy kettőt: egyet azért, mert egy intímus levelet a kályhába dobtam, egyet azért, mert az arculütésre ugyanazzal akartam válaszolni. Ujabb ütést mért rám. Olyant, amit soha meg nem torolhattam. Es én mégse szégyenlem ezeket az arculütéseket. Sőt!

A doni kozákok hangversenye alkalmából. — ami igazi művészi élmény volt. — jutott eszembe mindez, ami ezzel a hozzám került pikával kapcsolatos történet.

A doni kozákok hangversenye alkalmából, mely annyi lelkiigényűrséget okozott művészi szépséggel az estélyruhás parfümös, derűs arcú közönségnek. Mennyi művészi finomság, szépséges emberi érzés esendült fel a pika nélküli dalos kozákok ajkain.

Es kérdem önöket, hogy nem volt-e szebb jelenet az, mikor egy magasrangú debreceni honvédtiszt kezét fogott mind a két kezével a kozák énekkar karmesterével, mint az, amit íentebb reprodukáltam s amelyek szomorú emléke az én kozák pikám?

Hát kellett a világnak olyan jeleneteket rögtönözni?, mikor ilyeneket is scenirozhatunk egymás megértésével és szeretetével.

SZÁTYI.

A NAP HIREI

A ref. egyház I. paróchiális körének karácsonyi vásárja

A szociális segítés krisztusi céljára (árvak és egyéb elhagyottak gondozása, gyermekágyas anyák tejjel ellátása stb.) az egyház I. paróchiális köri tanácsa a f. év december hó 3-6. napjain a Rákóczi ucai elemi iskolában (Leány uca sarok) nagyarányu karácsonyi vásárt rendez.

Ez a vásár rendkívül gazdag vásárlásokat fogja nyújtani mindama tárgyaknak, amelyek a közönséget épen karácsony tájára elsősorban érdeklík.

Gyönyörű finom kézimunkák (párnák, terítők, futók, zsebkendők, falvédők, kötött áruk), művészi olajfestmények, eredeti ötletességgel készített dísz tárgyak és gyermekjátékok, élelmiszerek (gyümölcs, befőtt, sütemény, száraztészta) hatalmas készlete fogja megadni a lehetőséget arra, hogy karácsonyi szükségleteit minden látogató, tárcájához képest jól kiválogatva, jutányosan beszerezhesse. Elsőrangú árut, nem gyári holmit kap mindenki és ugyanakkor, amikor magának örömet szerez, mások kal teszen jót. Mert a vásár egész jövedelme kizárólag a szociális segítő munka céljaira fog fordíthatni.

A vásár teljesen a keresztényi inunkához és szolgálathoz illő komoly keretek között fog lefolyni, de azért a közönség szórakoztatásáról is gondoskodás történik tréfás szerecsesomagok stb. útján.

Az ünnepélyes megnyitás december hó 3-án, szombaton délután 3 órakor lesz.

Kérjük az első paróchiális körbe tartozó református testvéreket, hogy a vásárt érdeklődésükkel megajándékozzák már csak saját érdekében is el ne mulasszák. Akik pedig tehetik, szaporítsák adományaikkal az eladni valókat is. „Az Úr Jézus mondá: Jobb adni, mint venni!” Itt pedig mindenki adva vehet és véve adhat.

Vallásos délután lesz november hó 25-én, délután 6 órakor a Kollégium dísztermében, melyen előadást tart dr. Dancsházy Sándor lelkész, szaval Kósa Kornélia urleány. Belépődíj nincs. Mindenkint szeretettel hív és vár a vezetőség.

Gazdasági szaktanfolyam Debrecenben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a földreform során földhöz juttatott kisgazdák számára négy hetes időtartamu gazdasági szaktanfolyamot rendez a tél folyamán Debrecenbe. A tanfolyamon a m. kir. gazdasági akadémia tanárai és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szaktisztviselői tartanak a mezőgazdaság minden ágából 48 egy órás szakelőadást. A tanfolyamon a részvétel ingyenes, de a beiratkozott résztvevők minden előadásnál pontosan megjelenni kötelesek. A tanfolyam helyét és idejét később fogjuk közölni.

Ada Sari a világhírű olasz énekes nő hangversenye november hó 25. az Arany Bika. — Zenekedvelők első bérleti. — Jegyek Méliusznál.

Mint értesülünk a világhírű Wittner varrógépek kizárólagos gyári főraktára Katz Andor géparuházában, Debrecen, Piac uca 83. szám. (Király uca sarok) van. Nevezett cég azonkívül, hogy a legkedvezőbb részletfizetési engedélyt adja, ingyen tanítja meg a vevőit mindenféle géphimzésre.

Betörés céljából Debrecenből Nyiregyházára utazott

A 76 éves betörőnek az az egyetlen kívánsága, hogy ne a börtönből temessék el

Ez év augusztus 27-én a nyiregyházi dohánygyár tőzsde éjjeli óra 11 és 12 óra között észrevette, hogy betörő jár az üzletben. Nyomban táltagást küldött Kovács Gyula üzletvezető lakására, aki egy rendőrral érkezett a helyszínre s a kémlelő lyukon át végignézték, hogy egy öreg, szakállas ember rakosgatja a földre terített kendőbe az üzletben összelopkodott értéktárgyakat.

A filmszerűen pergő eseményeknek azonban csakhamar véget vettek és megakadályozták a matuzsálemkoru betörőt további tevékenységében. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Hirschlinger Gyulának hívják, 76 esztendő, debreceni volt cukrászsegéd, aki különböző lopásokért már hosszú éveket ült Miskolcon, Szegeden, Vácott, Pécsen és Kalocsán.

Az ügyet most tárgyalta a nyiregyházi törvényszék. A főtárgyaláson Hirschlinger Gyula elmondta, hogy egyenesen azzal a céllal ment át Debrecenből Nyiregyházára,

hogy ott valahova betörjön. Sirva mondta el, hogy felesége betegesen feküdt, butorait adóhátralék miatt lefoglalták s a házbértartozása miatt is kiakarták lakoltatni. Az udvarban várta meg az éjjelt elbujva, azután a magával hozott szerszámokkal kibontotta a már korhadt falat és úgy hatolt be az üzlethelyiségbe, ahol körülbelül 320 pengő értékű dohányzöszésköt és 80 P készpénzt vett magához. Munkájában azonban a magával hozott pénzt is elvesztette az üzletben.

Amikor az elnök a perbeszédnek elhangzása után azt kérdezte tőle, hogy van-e valami mondanivalója, azt felelte, hogy olyan rövid időre büntessék, hogy lehetőleg ne a börtönben keljen meghalni.

A bíróság rövid tanácskozás után 8 hónapi börtönrre ítélte Hirschlinger Gyulát. A fogságban eltöltött 2 hónapot és 10 napot beszámították a büntetésbe. Az ítélet jogerős.

Ada Sari tüneményes hangja tavasszal elbűvölte a debreceni közönséget. Csodálatos trillái felejtetlenné. November 25-én Zenekedvelők első bérleti hangversenye iránt óriási érdeklődés. — Napijegyek Méliusznál.

Műsorral egybekötött cserkész tea-estély. Mint minden évben, úgy most is megtartja szokásos tea-estélyét a debreceni ref. tanítóképzőintézet 167. számú cserkész csapata. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a Fűvészkerti ucai elemi iskola nagy moztitermében. Teázás közben változatos műsor. — 1. Csapat induló. Énekl a cserkész énekkar. — 2. Novelláját felolvassa Benesik Árpád IV. oszt. t. 3. Szakmári—Nyakos: Álom voltál! Énekl Csiki László IV. oszt. t. Harmonium kísérő Szakmári István IV. o. t. 4. Cserkész verset szaval: Eröss Zoltán II. éves. — 5. Irredenta nótákat énekel Benesik Árpád IV. o. t. Harmoniumon kísérő Fábrián István IV. o. t. 6. Kik vagyunk mi c. verset felolvassa Tanka Jónás IV. o. t. — 7. Herman V. Abschied harmoniumon játsza Csiki László IV. éves. — Belépőjegy tea-jegy 1 pengő. Zenét a Kiss zenekar szolgáltatja.

X Orvosi hír. Dr. Verzar Gyula egyetemi magántanár a debreceni Tisza István Tudományegyetem fül-, orr és gége osztályának vezetője, a városi rendelőjét Hunyadi uca 17. szám alatt (II. emelet) megnyitotta. Rendel délután 3—4 óráig.

A város sürgeti a katonai lövölde kitepitését

Még tavaly felírt a város a honvédelmi miniszterhez, a nagyerdei katonai elemi lövölde kitepitésére iránt. — Tüdvalévő, hogy a lövölde szomszédságában levő területek a lövölde ott léte folytán nem fejlődhetnek úgy, hogy a lövölde a park erdő e része fejlődésnek teljesen útjában áll.

A lövöldével szomszédos területet a közgyűlés már a cserkészek céljaira jelölt ki s minthogy a lövölde állandóan el van foglalva, emiatt a szomszédos terület rendelkezésének át nem adható, mert a katonák még egy hétköznapi délután sem tudnak biztosítani, amely idő alatt a lövészet szünetelne, tehát amely egyetlen délutánon a cserkészek a maguk céljai szerint ott foglalkozhatnának.

A honvédelmi miniszter azonban a pénzügyi okokra hivatkozással a kitepités előtt vonakodik.

Zöld József indítványára a jog és pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek, — írjon fel erőlyes hangon és hívja fel a pénzügyminiszter figyelmét a tarthatatlan állapotra és kérje, hogy a kitepitést annál is inkább rendelje el, mert a város a lövölde kihelyezése folytán szükséges új területet már minden díj nélkül felajánlotta.

Szondy György és Wallisch Oszkár előadásai a Népszerű Főiskolai tanfolyamon vetített képekkel.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam rendezőbizottságának elnöksége közli: — November hó 24-én, csütörtök délután 5 órakor Szondy György a ref. leányfőgimnázium kiváló természetrajz tanára kezd meg, „Az állatok gyermekkorá” című két órás előadását. — Előadásában az állatok életének legmegragadóbb fejezetei kerülnek megbeszélésre. Az előadó ott kezd meg, ahol a sokszor emlegetett Bölsche „Szerelmem az élkök világában” c. művében végezte. Meghalljuk az előadásban, hogy mi történik a szerelmemnek birtelen tovaröp penő, mámoros pillanatait után, azaz, hogy hogyan lesz a parányi egy sejtől a megtermékenyített petéből kifejllett állat? Nincs az a fantasztikus regény amely változatosabb kalandokat tudna kitalálni hőse számára, mint aminőkön egy közönséges máj-métely lárja keresztül megy, míg eléri a májmétely kör legvégső határát. Tüskébörűek, csigák, férgek, furcsa és kalandos életpályája pereg le előttünk. Szondy György az állatok életéről több élvezetes és szép könyvet, cikkeket írt már és mind frászában, mind az előadói pódiumon mindig megtudta találni azt a hangot, — amely a közönség tetszését megnyerte. Épen ezért mostani előadását is nagy érdeklődéssel várjuk. — Utánna 6 órakor Wallisch Oszkár tanár és egyetemi olasz lektor kezd meg az Olasz renaissance (renaissance) szobrászatról hirdetett 2 órás előadását. Ezen előadásban rövid áttekintést ad az olasz szobrászat előbbi fejlődéséről, főleg a quattrocento kiváló olasz szobrászait fogja ismertetni vetített képek kíséretében. A vetítéshez szükséges képeket a világhírű firenzei Alinari műintézet készítette. Wallisch Oszkár több előadást tartott már a Tanfolyamon az olaszországi kultúráról, látogatott, tudósított termek előtt, hallgatóit mindig megnyerve szép és tartalmas előadással. — Az előadás a Kollégium dísztermében lesz. Jegyek ára 30 fillér. — Tanulók és egyetemi hallgatók félárú jegyváltásra jogosultak.

X Varrógépjavításokat szakszerűen, gyorsan és olcsón eszközöl a SINGER varrógép részvénytársaság, Debrecen, Ferenc József út (Piac uca) 79. sz.

Uraim, még nem késő! Kérjenek a

Kiűnő szabás

88 pengős

Meglepő jó minőség.

fekete városi bundákból, plüsch bélel, szőrmegallérral a

Hajdusági

férfi ruhaárúházban, hol ezenkívül mindennemű férfi- és fiúruhát legolcsóbban vásárolhat. Kérjük a pontos címünket figyelemmel kísérni!

„Hajdusági” férfiruhaárúház

PIAC UCCA 67. szám,

Pontosan a megyeháza szemben.

Sulyos megállapítások egy szülői értekezleten

Kétszáznál több szülő jött össze a múlt délután az állami reáliskolában, hogy a tanári karral együtt megbeszélje a napi nevelési problémákat.

A bevezető előadást dr. Zalai János, az intézet igazgatója tartotta és feltárta a szülők előtt az első ellenőrző tanácskozás eredményét, melyet egyenesen megdöbbentőnek talált. A múlt esztendőhöz képest óriási a visszaesés. Az ifjuság 50 százalékát a nemtörődömség, felegyelmezatlenség jellemzi. Nem tanul, házi feladványait nem csinálja meg azzal a kijelentéssel, hogy nem tudta vagy egyszerűen az iskolában lemásolja. Önműveléssel nem törődik. Sokat tartózkodik a szülői házon kívül többnyire azzal az indokolással, hogy a délutáni órákra kell mennie. Olvasmányai a ponyva.

Az okokat, melyek az ifjuság hanyatlását előidézik, a tanári kar a következőkben találta: Ugy látszik, a nagy szünidő meghosszabbítása, mely egészségügyi és szociális okokból történt, nem jó hatással van az ifjuságra. Nagyon nehezen szokja meg a hosszú szünidő következtében az iskolát, nagyon nehezen jön bele a tanulásba és a rendszeres kerékvágásba. Pedig szeptembertől karácsonyig a legfontosabb a tanulási időszak.

Sokat foglalkoznak a futballal, melynek durvasága egyáltalában nem nemisíti az ifjú lelkeket. Sokat esavarognak az után azon ürügy alatt, hogy rendkívüli órán vannak. Rontják a tanulókat a mozgó, az erköléstelen képek és olvasmányok, maga az utca és az érzékiségre hajló társadalom. — Ezek megállítására az értekezlet elhatározta, hogy a tanuló tanulmányait a legnagyobb szigorral fogja ellenőrizni az iskola és a szülői ház folytonos érintkezése által.

A második előadó Husz Ödön tanár volt. Az iskolában bevezetendő takarékosági mozgalomról érkezett nagy alapossággal megírt tanulmányában.

A szülők a legnagyobb élvezettel hallgatták a kitünően megalapozott értekezést. Jóllehet sok kitétele nem volt a leghízelgőbb, különösen a hölgyek öltözködését illetően. — A megindult mozgalom elég szép eredménnyel keesgetet.

— Felhívás a volt 39-esekhez. —

A volt 39-es közös gyalogzred tagjai pénteken este 8 órakor, bajtársai összeívetelt tartanak az Angol királynő kistermében. Teljes számban való megjelenést kér Klein tábornok.

— Tükörgyártás, uvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkoviits, Sziv-u. 14-15. Telefon 356.

— Az osztályorsjáték húzása. Az osztályorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyeremények húzódtak ki:

15.000 pengőt nyert: 41176.
5.000 pengőt nyert: 46120.
3.000 pengőt nyert: 5286.
2.000 pengőt nyert: 47458.
1.000 pengőt nyert: 64511.
600 pengőt nyertek: 7322, 12509,
27.200 számú sorsjegyek.
400 pengőt nyertek: 6002, 17600,
44628, 77381.

Ezenfelül 300 pengőt nyert 11 szám.
200 pengőt nyert 39 szám és 75 pengőt nyert 1937 szám. — A húzás folytatása folyó hó 24-én lesz.

Jószívű emberek segítik a románok áldozatának családját

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk Kulesár József, nyug. vasúti előjáró szomorú tragédiájáról. A 77 éves Kulesár Józsefet a románok néhány héttel ezelőtt kiutasították Erdélyből s családjával egyetemben áttették a magyar határon. A szerencsétlen öreg ember, akire életének utolsó szakában zuhant rá a nyomoruság, nem bírta elviselni a kiutasítással járó testi és lelki szenvedéseket és az izgalmakba kedden éjjel Debrecenben belehalt.

Családját a legkétségbeesettebb nyomorban hagyta hátra, akiknek még anyjuk sem volt, hogy a 77 éves Kulesár Józsefet eltemettessék. Tegnapi számunkban felhívtuk Debrecen város jóérzésű közönségét,

hogy a szerencsétlen család segélyezésére szíves adományait juttassák el a „Debreczen” szerkesztőségbe. A szerdai nap folyamán a következő adományok érkeztek be hozzánk, amelyeket Kulesár József hozzátartozóinak eljuttattunk:

Népszövetségi hitelszövetkezet 10 pengő.

Sztankay László igazgató 10 pengő.

Kovács Aurél 5 pengő.

Király István igazgató 2 pengő.

Dr. Balogh Béla 2 pengő.

További adományokat elfogad a „Debreczen” szerkesztősége, József kir. herceg utca 1.

A nyomorgó családot pedig felkérjük, hogy a beérkezett adományokat vegyék át szerkesztőségünkben.

X Gyermekeidivatházban (Városház épület). Babiruhák 3 pengőtől, barchet játszóruhák 4 pengőtől kezdve kaphatók.

X Legelegánsabb ruhákat készít zolid áráért, Szabó László férfitiszabó, Széchenyi uca 1. szám.

— A régi nagyhirű iparosbál felelevenítése. A béke nyugodt éveiben egyetlen mulatság sem volt olyan népes és derűs hangulatu, — mint amilyen az Iparosbál volt. Oriási tömegével impozáns hatást váltott ki s híre ment az országban. — Ezt a régi, szép időt kívánja visszavárasztolni az Ipartestület és az Iparoskör, amidőn hosszú idő múltán ismételt megrendezik azt az Iparosbált, amely a múltban a maga kedvességével, fényével és nagy elevenségével résztvevőire felejthetetlen perceket jelentett. Egészen bizonyos, hogy az Iparosbál iránt a múltban meg nyilvánult nagy érdeklődés a jövő év január hó 22-én rendezendő bállal szemben sem fog gyengébb lenni, mert hiszen az iparosbál iránt a részéről számos alkalommal megisméltődött közönségnek engedett az Ipartestület az Iparoskörrel egyetemben, amidőn végre az Iparosbál megrendezésével egy szép estélyre összehozza az iparosokat és azokkal rokonszenvező ismerőseiket. A rendezőség most készített a díszes meghívókat, amelyeket néhány nap múlva ki fog bocsájtani.

— Manz közgyűlés. Folyó hó 26-án délután 5 órakor tartja a Manz Széchenyi uca 1. szám alatti helyiségében rendes közgyűlést. Ez alkalommal a budapesti központot Gregusen Lujza fogja képviselni. A Manz-szakosztályai külön-külön tartanak beszámolókat. Kérjük tagjainkat és a csatlakozott egyesületeket, hogy ezen a gyűlésen, — melyre külön meghívókat nem bocsájtottak ki, — minél nagyobb számban jelenjenek meg.

X A Gambrinus szalon-zenekara művészi játékokat produkál és derűs hangulatot kelt.

— Időjósítás: Borus, csapadékos idő, később hőszűnyedés valószínű.

— Kelemen Béláné női divatterme Szappanos uca 3. szám.

X Hő- és sarcipók javítását legjobban készítik Molnár Testvérek, — a Nagytemplomnál.

— Névnapi, alkalmi csokrok legszébb kivitelben, legolcsóbban „Rózsa” virágcsarnok, (Kossuth uca 2.)

— A lovak közzé esett. Fodrai Sándor 46 éves napszámos tegnap délután a Döszegi-úton egy szekér fűt fűvarozott. Az egyik lónak meglazult a pokroca, a fuvaros felállt a szekérre, hogy egy igazítsa el a takarót. Közben nagyot zökkent a szekér, Fodrai elvesztve az egyensúlyt a lovak közzé esett, oly szerencsétlenül, hogy az első kerék átment a jobb lába feje. Fodrait, akinek két lábja tört el, a mentők részcsítették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára. — Múltán itt bekötötték sebeit hazaszállították a Gerébi-kert, György uca 17. szám alatti lakására.

— Debreceni Kalauz 160 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Libándl A.
modern gépekkel felszerelve
Fest, mos, tisztít
leroltszóbban.

Debreczen, Péterfia uca 4.
Videkiéknak posta útján soronkivül. —
Tömegmunkát vállalok. — Gyász esetben
24 óra alatt.

Kizárólag
urhölgyek és urilányok részére
H. Csengeri Julia

szabászi és varrónkolájában, ipari jogosultsággal, saját munkájukon, a legmagasabb tudásig, divatlap után

kiképzést nyernek.

Minták papírból, musslinból bárkinek. Kabát, ruha, alj, blus, pongyola, gyermekruha stb. mélt nyos árban expressz felvilágosítással készülnek.

Beiratkozás: Délelőtt 9-től 1-ig. Ferenccs József-ut 30. Első lépcsőn
Délután 4-től 6-ig. I. emeleten.

Gyászrovat

ELHUNYT GAZDALKODÓ.

Idős polgár Sarkady Ferenc gazdalkodó, református presbiter, áldásos és munkás élete 62-ik évében, rövid, sulyos szenvedés után elhunyt. Temetése november hó 24-én esütörtökön délután 2 órakor lesz a Sziv-utca 23-ik számú gyásházától a református egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőben.

Bonyodalmak a daruszörü tehén körül

Miből különbözik a daru szin a szótét barnától?

Röviden hírt adtunk róla, hogy a Nagykálló melletti László tanyáról elloptak egy daruszörü tehenet. — Ennek a tehenelopásnak most debreceni vonatkozásai támadtak, amennyiben Fekete Gábor Petőfi tér 6. sz. alatti lakos a múlt héten 120 pengőért egy daruszörü tehenet vásárolt Farkas Demeter nyíradonyi lakostól. Fekete Gábornak, mikor olvasta a daruszörü tehénről szóló híradást, kételyei támadtak s bejelentést tett vásárlásáról a rendőrségnek. Közben Farkas Demeter ismét megjelent Fekete Gábor lakásán s előadta, hogy a nyíradonyi főszolgabíró nem akarja átírni a járlatot s így ő azért jött, hogy visszaadja a 80 pengő előleget, a tehenet pedig elviszi. A két fél alkudozása közben érkezett ki egy dektív, aki előállította Farkas Demetert a rendőrségre.

Farkas Demeter tegnapi kihallgatása alkalmával váltig hangoztatta, hogy az általa eladott tehen nem daruszörü, hanem sötétbarna foltoktól volt ékes. Különben is ő sose járt a Nagykálló melletti László tanyán. Felesége lebetegedés előtt áll, ezért adta el a saját tehenét. Felajánlotta egyuntal, hogy Debrecenben lakó „amerikás” testvérével igazolja magát. Ugyanis Farkasnál nem volt semmiféle igazolvány, csak a kétes tehénnek a passzusa. A rendőrség telefonon értesítette a László-tanyát, ahonnan be fognak jönni s ekkor dől el majd Farkas Demeter további sorsa.

— Háboru után mindig több fia születik. A magyar statisztikai társaság szerdai előadó ülésén Sallé Tivadar foglalkozott a fiú születési többlettel. Kifejtette, hogy a fűszületések a háboru után gyarapodnak. Már a Napoleon háboruban is megfigyelték ezt. A háboruban résztvevő európai államok mindegyike határozatlanul jelenti a fiúszületési többletnek 1913—1918-ig tartó fokozódását és jelenti később a háboru után annak fokozatosan jelentkező csökkenését. Egyidejűleg a fiúszületések csökkenésével a csecsemők életképessége fokozódik. Béke időben nálunk 100 leánycsecsemő halottra 109 fiú csecsemőhalott esett. Ez 1918-ig lecsúszott 113-ra, majd 1924-ig ismét felemelkedett 117-re. — Ugyanaz a jelenség látható több más európai államokban is.

Özv. Komárominé

hölgyudrászterme

Arany Bika betház, József kir. h.-u. 3

hajvágás, hajfestés

a legutolsó párisi divat szerint.

A serdtülő ifjuságnak

reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket közzétehetünk. A gyermekklinikaon a FERENC JOZSEF vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kítűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A futballpályán összeesett, a vonaton meghalt. Kaposvárról jelentik: Schuller Zoltán futballista, vasárnap a Bajai Sport Egylet színeiben részt vett a Turul elleni mérkőzésen. A játék közben súlyosan összeütközött ellenfelével. Összeesett, majd mikor jobban lett, vonatra ült, hogy haza utazzon. Átig, hogy elindult a vonat, ismét rosszul lett és nemsokára meghalt. — Az orvosai szemle tetanusmérgezést állapított meg nála.

— Nem adja ki alkalmazottjának a téli kabátját. Ari Mihály vásári árús megbízottjának Markovics Lajosnak, több árút adott át eladás végett Markovics kb. 900.000 koronával nem számolt el, mire Ari úgy akarta fizetésre kényszeríteni, hogy a téli kabátját nem adta ki. Emiatt zsarolásért indult meg Ari ellen eljárás. Ügyét tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék. — Miután azonban kiderült, hogy Markovics téli kabátja fedezetképpen volt Ari-nál, az ügyész a vádat elejtette, — mire a bíróság az eljárást megszüntette.

— Eljegyzések. Az áll. anyakönyvi hivatalban a múlt hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be: Húse Lajos erdőtelepítő, fiu Lajos, — Kovács György erdőtelepítő, leány Róza, — Bánki Lajos Máv. bádogos, lány Irén Magda, — Csánk István tűzészázados, leány Ilona, — Bakrény József gazdálkodó, fiu József, — Napravnik Adolf számvevő főmester, fiu Sándor, Hoczleib József vízvezeték szerelő segéd, leány Ilona, — Izsó Sándor kisbérő, leány Katalin, — Kun Lajos közműves segéd, leány Katalin, — Kovács István kőfaragó tanuló, leány Olga, — Bihari Ernő kereskedő, leány Judit, — Tóth Albert kisbirtokos, leány Piroska, Mária, — Farkas Gyula földműves, fiu Gyula, —

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Kulcsár József ref. 69 éves, Késes ucca 6. szám, — Csatlós Györgyné Bertók Erzsébet rk. 45 éves, Ofehértó.

SINGER
varrógép

REG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN

Kedvező fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Debrecen, Piac ucca 79.

A lopott pénzen színházba, moziba járt

Két hónapi fogházra ítélte a törvényszék a kaszinó tolvaját

A debreceni Uri Kaszinóban — mint ismeretes — vendéglői helyiség is van. Nemrégiben Gömöri vendéglős bérelte ki ezt a helyiséget, aki pincérnek felfogadta Tisza Lászlót. Pár hétig semmi kifogás sem merült fel az új pincér ellen, egy szép napon azonban több szekerényt feltört és azokból pénzt és ingóságokat lopott el. Az erélyes nyomozás csakhamar megindult és a rendőrség el is fogta a rossz utra tévedt pincért.

Tisza Lászlót tegnap vonta fele-

lősségre a debreceni törvényszéknek Jeney Sándor tanácselnök előnöktele alatt működő büntetőtanácsa. A vádlott beismerte bűnét. Elmondta, hogy a lopott pénzen moziba, színházba ment, meg nyálánkságokat vett. De volt egy ideálja is, ennek több értékes ajándékot vett. A törvényszék Tiszát lopásban mondta ki bűnösnek és több enyhítő körülményre tekintettel két hónapi fogságra ítélte. Az ítéletet az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért megfelelőbbre.

SPORTHIREK

Kupamérkőzéseket akarnak rendezni a profik.

Két hét múlva véget ér a profibajnokság őszi fordulója és egy-két szerencsés csapat kivételével, a többi pihenhet február 19-ig, a tavaszi forduló kezdetéig. A hosszú és anyagilag terhes szünet kitöltésére a PLASz. a 35 profi egyesület részére Kupamérkőzést akar kiírni. A terv nagyon tetszik profi körökben, mivel mégis könnyítene a jövedelem nélküli téli szünet terhein.

50 pengőre

büntette a PLSz. a Boeskayt, mivel Fejér Rezsőt igazolatlanul szerepeltette az Attila ellen. — Fejér egyébként még mindig nincs kiadva az olimpiai keretből, bár most már kétségtelen, hogy az amatőr-válogatott csapat nem megy Amsterdamba. Fejér kiadatását csak ma intézi el az MLSz. olimpiai bizottsága.

Emerlingért — Vampetich.

Több tárgyalások indultak meg Szeged és Debrecen proficsapatai

között, a jóképességű hátvéd Emerling — aki egyébként évekkal megelőzte a DEAC játékosát — átengedéséért. A szegediek, hir szerint, 1600 pengőt és Vampetichet kérik érte, ami egy kissé sok. — Arról van szó tulajdonképpen, hogy Vampetichet csupán a téli turájára kéri kölcsönre a szegedi klub. — Emerling mindenesetre nagyon elkelne Debrecenben.

A vasárnapi program:

I. liga: Újpest—Boeska, Vasas—Budai 33, Kispest—Nemzeti, Attila—Bástya (Miskolc), Sabária—III. ker. FC. (Szombathely.)

II. liga: Rákospalota—Kossuthi, Turul—Soroksár, Orás—Városi, — Bak FC—Husos.

Nemzetközi mérkőzések: Hungária—Florisdorf (Budapest), Ferencváros—Spárta (Prága).

Amatőrbajnokság:

DEAC—DKASE, DVSC—KSE.

Felhívás.

Felkérem a Jókai FC. I. II. özszes játékosait, hogy ma csütörtökön este háromnegyed 8 órakor teljes számban pontosan megjelenni szíveskedjenek Honvéd temető-utca 4. szám alatt. — Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszai 77 kg 30.15—30.30, 78 kg 30.55—30.70, 79 kg 30.75—30.90, 80 kg 30.90—31.10, felsőtiszai 77 kg 30.05—30.25, 78 kg 30.35—30.55, 79 kg 30.65—30.80, 80 kg 30.50—30.70, rozs 28.75—28.85, takarm. árpa I. 25.50—26.50, takarm. árpa II. 25.—25.50, felsőmagyarországi sörárpa 27—31, köles 22.50—23.50, tengeri 25.25—25.75 zab I. 24.00—24.50, zab II. 23.75—24. repce 48.—50. korpá 18.50—19.00, — lucernamag 210—230, lóheremag 190—200.

Ferencvárosi sertésvásár

Maradvány 1371 darab, felhajtás 921 darab, eladatoit 576 darab. Árak: könnyű 134—152, nehéz 152—162 fillér kg-ként.

VALUTA

Angol font	27.92
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.94
Dán korona	153.40
Dinár	10.07
Dollár	570.00
Francia frank	22.60
Hollandi forint	231.25
Lengyel zloty	64.15
Lei	3.54
Lira	31.00
Német márka	136.55
Osztrák schilling	80.65
Norvég korona	152.00
Svájci frank	110.30
Svéd korona	154.05

Hölgyek figyelmébe!

Egész gumifűző 12 P-től
Szövet csipőfűző 8 P-től
Hárisnyatartó 3 P-től
Melltartó már 2 P-től
szerezhető be.

Biri Rózánál

Debrecen, Piac ucca 4.

Csatornázásnál

központi fűtés
egészségügyi berendezés
épület-bádogos

munkáknál forduljon b. zalomnál

Fülöp Miklós

bádogos- és vízvezeték-szerelő
mesterhez

Debrecen, Csapó-u. 3.

Költségvetés díjtalan.

Patkányt és egeret

bámulatos gyorsan kiírhat biztos hatású szabadalmazott irtószerrel, nagyon olcsón kapható

STERN testé: fizetben: Piac-u. 10 Bikavászeszben

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

Átköltözés

miatt

rendkívül olcsó árban

hocsátunk
egyes párokat
eladásra:

8.50

10.--

12.50

15.50

16.50

17.25

Pengő árban és fellebb

Turul cipőgyár fiókja

Debrecen, Piac- és Szent Anna-u. sarok.

Elszámítottuk magunkat

amikor a téli szezonra óriási nagy raktárt rendeztünk be
szebbnél-szebb --- jobbnál-jobb

férfi-, fiu- és gyermek télikabátokkal és ruhákkal.

Tekintettel az enyhe időjárásra, téli ruhák rendkívül
olcsón szerezhetők be készpénzért, mert aki így
vásárol, nincs gondja, nem adósodik el,
nincs kamat terhe. -- Tehát kész-
pénzért vásároljon nálunk,

mert így rendkívül olcsón szerezheti be téli ruháit.

Debrecen legnagyobb férfiruhaárúháza

MAGYAR RUHAIPAR

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

A címre kérem vigyázni.

Telefon 13-35. szám.

26593—27663—1927. I.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A városi tanács Debrecen sz. kir. vá-
ros területén a hirdetési ügy egészséges
rendezése tárgyában alkotott 545—
1922. bkgy. sz. szabályrendelet alapján
gvakorlandó kizárólagos hirdetési jog,
úgyszintén a sétányokon és egyéb köz-
területeken elhelyezett ülőpadok és szé-
kek jegyeiből befolyó jövedelem ha-
szonbérbeadására nyilvános zárt aján-
lati versenyárgyalást tart.

A részletes versenyárgyalási feltéte-
lek a tanács jog- és pénzügyi ügyosz-
tályban (Városháza, emelet 36. sz.) te-
kinthetők meg és szerezhetők be.

Ajánlattevők e feltételek egy szabály-
szerűen aláírt és bélyegzett példányát
tartoznak ajánlatukhoz csatolni.

Az ajánlatok zárt, szabályszerűen le-
pecsételt borítékban a f. évi december
hó 2-ik napjának d. e. 11 órájáig a pol-
gármesteri hivatalba adandók be.

A beérkezett ajánlatok ugyanezen
nap déli 12 órakor fogják az erre ki-
küldött bizottság által a Városháza ta-
nácstermében felbontani.

Debrecen, 1927. november 17-én.

A Városi Tanács.

Felhívás Debrecen város és kör- nyé-ének lakosságához.

Ha valaki felesleges tárgyait értéke-
síteni akarja, már most beküldheti el-
adás végett az Ingóságközvetítő nagy
karácsonyi vásárára.

Különösen figyelmébe ajánljuk a
gyermekjátékokat, amelyeket itt adhat
el a legjobban és itt vásárolhat a leg-
jutányosabban gyermekjátékokat.

Raktáron vannak alkalmi áron :
szongorák, mindenféle bútorok, hencse-
rek, diványok, magános ágyak, szekré-
nyek, matracok, varrógépek, kandelá-

berék, asztalpórok, összecusukható vas
ágyak, sodronyok, vadásztáskák, mű-
vészi képek, festmények, falórák, tük-
rök, borbélyszékek, betegtolókesik, —
szobrok, kitémött madarak, díszár-
gyak, vázák igen nagy választékban,
valódi debreceni és hortobágyi emlék-
tárgyak : csikóbőrös kulcsok, tányé-
ros pipák, dohányzacskók, fokosok,
eredeti hortobágyi pástorkarikások.

Keresünk megvételre mindenféle in-
góságokat.

Ha elköltözik, forduljon az Ingóság-
közvetítőhöz, mert mindenféle ingosá-
gait itt értékesítheti a leghamarabb.

Könyvuidonságok.

Az itt felsorolt könyvek megte-
kinthetők és megrendelhetők a „Mé-
liusz” könyvkereskedésben, Debrecen
Ferenc József ut 26. Telefon: 2-70.

Dr. Bernátsky J.: A gyümölcsker-
tészet elemei. Ára 4 pengő. — Bos-
sányi J.: Kőműves és kőfaragó szer-
kezetek. Ára 5 pengő. — Howard

Carter: Tut-Ankh-Amen koporsója
és mumija. Ára 18.80 pengő. — De-
kobra: A fenséges bohóc. Regény.
Ára 3.40 pengő. — Courths Mahler:

A szép kaliforniai leány. Ára 3.40
pengő. — II. Dominik: Az égő píra-
mis. (Szine-java.) Ára füzve 1.60; be-
kötve 2.60 pengő. — Erdős Renée :

Lavinia Tarsin házassága. Regény.
2 kötet. Ára 12 pengő. — Frondairie:

A fejedelmi autó. (Szine-java.) Ára
füzve 1.60; kötve 2.60 pengő. — Gals-
worthy: Forsyte Saga. Regény. 3 kö-
tet. Ára füzve 18; kötve 25.50 pengő.

Szigeti képmutatók. Regény. Ára
füzve 5.50; kötve 8 pengő. — Hat-
vany: Ady világa. Ára 6 pengő. —

Dr. Jordan K.: Matematikai statisz-
tika. Ára füzve 11; kötve 13 pengő. —

Kassák Lajos: Egy ember élete. 3
kötet. Ára 13.50 pengő. — R. Kipling:

Nanlahka. Regény. Ára 4 pengő. —

Szenzációs butorvásár!

Hálók 300 P. — Uriszobák 1000 P. — Ebédők 600 P. —

Szalongarnitúrák 200 P. — Hencserek 64 P-től kaphatók

Lefkovits butoráruházban REFORMATUS PÜSPÖKI PALOTA

Kedvező fizetési feltételek.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST NYER

KIFUTÓ

fiú és négy középisko-
lát végzett fiú fogtech-
nikus tanulónak felvé-
tetik. Simon laboratóri-
um, Piac utca 22-24.
1287

EGY

fiatal hentessegéd felvé-
tetik. Simonffy 2. sz.
hentesüzlet. 1281

EGY

kifutó fiú felvételre —
azonnal, Baross utca
11. Fűszerüzlet. 1280

BEJÁRÓNÓ

azonnal beléphet. —
Weiszné, József k. b. u.
2. szám. 1271

TESZTAGYURÁSHOZ
erős lányokat felveszek,
Farkas tápint, gondnok
Kollégium. 1272

FODRÁSZSEGÉD

azonnal beléphet állan-
dó munkára. Cím a ki-
adóban. 1260

JÓMUNKÁS

cipészsegéd, hétszamos,
vegyesmunkára felvéte-
lek. Késes utca 72. sz.
1293

EGY

ügyes út tanúának
fölvesszek. Morgenstein
Manó úrszabó, Piac 26.
szám. 1300

MINDENEST,

jó bizonyítvánnyal, —
könyvel felvesz kis-
család, parkettes lakás.
Stigmüller, Simonyi ut
26-A. 1307

HÁZMESTERT,

tisztességest, azonnalra
keresek. Hunyadi utca
24. 1304

KUNCSAFT-

szabóshoz nagymun-
kás szükséges vidékre.
Erdélyi Sándor, Bar-
csai telep, Rudolf utca
14. 1290

HÖLGYFODRÁSZT

manicurt keresek vi-
dékre. Mayer Herman,
Hatvan utca 9. sz. B30

HÁZTARTÁS

minden ágában járta
úriasszony háztartónő-
nek ajánlkozik. Bartá-
né, Péterfia 24. 1278

GYERMEKSZERETŐ

nő nevelőnőnek, gyer-
mekgondozónőnek ajánl-
kozik. Bartháné, Péter-
fia 24. 1279

SZABDALMAZOTT

asztali társasjáték ter-
jesztésére ügynököket,
nagy díjazás mellett
azonnali belépésre fel-
vesz Basch Géza, Sze-
pességi utca 10. — és
Jung Pál, Derecske. —

ASZTALOS.

tanonc felvétetik Débre-
ceni Műkögyárnál, Für-
dő utca 2. 55a

TANONCOKAT

legelőnyösebb feltéte-
lek mellett fizetéssel —
szerződött Király Imre
lakatos, takaréktűzhely
és zárgyártó műhelye,
Hadházi út. 465

ALKALMAZÁST
KERES

ELSŐRENDŰ
gyors és géprő délutáni munkát keres, lehet este is. Címeket „Gyorsíró” jellegre a kiadóba kérek
OO

HÁZVEZETŐNŐNEK
ajánlkozik magános úrhoz vagy házaspárhoz jólfőző, intelligens leány. Horváth Rózi, — Kossuth utca 48. keresztpület. 1295

AJANLAT

Buzakenyérliszt
elsőrendű 34 fillér, — Horváth Lisztraktárban Dégenfeld-tér 1 (Sas u. sarok). 903

ÖBOR
2 éves, Zamos Koki, literje 1.60. Glück, Péterfia utca 76. csemege üzletében. 384

Siessen
a „Buby” szalonba 2 pengőért már alakít, Csapó utca 65. posta mellett.

GYODRSIRÁST
rövid idő alatt felelősség mellett tanítok, esti órákban is, Szappanos u. 18. Értekezni este 6-7 óra között. OO

HÖCIPÓT.
árcipót tökéletesen az Orbán mű-üzem javít. Piac utca 9. 41/a.

KÁRPITOS
vállal javításokat, átalakításokat. Linoleum felteket. Piac utca hetenöt. Szentpéteri. 15-a

ÖNBOROTVÁLKOZÓK
Borotvapengék garantált kőszőrülését, 14 fillérért vállalja „Ilona” illatszertár. Dégenfeld tér. 46a

IGEN TISZTELT
gyevőim, megrendelőim és bérlőim szíves tudomására hozom, hogy elhalálozott férjem 25 éves vízvezeték vállalatát, szakértő vezetése mellett tovább vezetem, kérem további nagybecsű pártfogásukat. Tisztelettel özv. Emerich Vilmosné, Arany János utca 16. szám. 12a

NŐIKALAPOK
bár onyiból és fileből nagy választék és olcsó rak. Turvnyé, Pacsirta utca 41. szám.

DEBRECZENSKY
kárpitósnaál, Halköz 8. kész hencerek, diványok, matracok, bőr és bersely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl. 2-a.

TÖRLESZTÉSEK
famortizációs) jelzőlogókesonők földbirtokokra és bérházakra, — harmincötévi törlesztés re. Katona és Társa banküzlete részvénylársaság, Budapest, V. told ucca 6. sz. 61-a

URILÁNYOKAT,
saját munkájukon szabni és varni tanítok. — Tóth Béláné, Verbőczy utca 4. 951

INGYEN
készíték mindenkinek 5 drb. kemény gallért, — mutatónba, 8 napig. — Libándi, Péterfia 4. 56a

URI ASSZONYNÁL
4 fogásos úriehéd koszt kihordásra kapható napi 1.20 pengőért. Cím a Városház trafikban. — Piac utca. B

GYÖZÖDJÖN MEG!
Árúkézlet túlszűfoltása miatt utólrhetetlenül olcsón kaphat bársony vagy filc kalapot az „Anny” nőikalapszalomban, Csapó 47. — (Túzóltólaktanya mellett.) 40a

HÓ
és sárcipó javítás vilány erővel izlésesen, olcsón készül. Csapó u. 76. műszerész üzletben, — Bodnár és Kovácsnál. 35a

ÖBOR!
Uj bor! Tiszán kezelt házibor, — literenként 1.40. Poroszlav-út 53. Öt liternél házhoz szállítom. Telefon 16-36. szám. 993

A
madár is csak azt ügöli az ágon: Csikos sósorszesz a legjobb háziszser a világban. Kapható minden fűszerüzletben. 38a

BABIKABÁTOKAT
Bubiruháskákat, Neuman és iskolaruhákat, plüssájakat, fehérhímzéseket, monogramozásokat készítését olcsón elvállalom, részletre is, Kézimunka gyermekdivatszalon, Arany János ucca 16. szám. Telefon 10-12. szám. 1-a.

Figyelem!
Jyözödjön meg a im aletőgáról s munkám arűcságáról. Minden liadott munkáért és nyagért felelek. — Női alp. sarok 240 fill. — érfi 280 fill. Női fje-és 685 fill., érfi 760 ill. Férfi és női cipők legűűb anyagból s egolcsóbban megrendel-ietők Jungnál, Szepes-égi utca 27. (Herskoricsház).

HOMOKOT
köbméterszámra 3P 60 fillérért házhoz szállítok. Fuvarozást vállalom. Telefon 10-72. Bihari ucca 2. 489

FA. POROSZ SZÉN
egjutányosabban besze reszető a Köztisztvisc-35 Szövetkezet, minden üzletében. Fa-telep: Is-potály ucca 19. szám. Telefon 14-34. 42-a

„IDEAL”
olytonégő kályhák leg-obbak egvedelárústitás. Bakos vasüzletében. — Csapó ucca 86. 2-a.

FIGYELMES
kiszolgálás. Elsőrendű munkakerők a Verbőczy utca 2. szám alatti „Karola” lőlgyfodrászszalonban. — Olcsó árak: fejmosás 0.80, ondolás 1.20, Manikür 0.50, Bérletváltásnál 20 százalék engedmény. Tisztviselőknek külön engedmény. Speciális hajvágás 1.20-ért. 25-a

ERDŐS
kárpitós, paplanos üzlet át helyezte Simonffy utca 31. szám alá, — Hencserek, diványok s matracok, raktáron — Megrendelést, javítást elfogadok.

BERENTEI SZENET
ha valódit akar, csak a égi helyen vásároljon. Fűzifa olcsó napi áron. Telefon 13-47. Hazai zén és tűzifa telep. — Közraktár udvar. 4-a.

ELSŐRENDŰ
valódi házi koszt, ebéd 4 fogás, egy hétre 5 P 60. Vacsora 4 P 40 kapható kihordásra is. Hunyadi ucca 8. Kifőzés. ben. 1-a

FIGYELEM!
Uj sücsüzemben, — szörme szükségieit a legolcsóbban beszerezheti. Megrendelhetők női, férfi és gyermek bundák a legszebb kiviteben. Végh, Cegléd utca 76. 13 a

SZENET
fűtésre csak berenteit használjon, salakmentes és szagtalan. Ára házhoz szállítva 3.40 pengő. — Közraktár. Hid ucca. Telefon 13-47. Tűzifa olcsó napi áron. 3-a.

BÁRSONY
és filc kalapok, a legűűbb modellek után készűlnek, s legolcsóbban beszerezhetők. Matia Anna, Bethlen utca 23. zám alatt. 417.

BURGONYA
elsőrendű válogatott többféle napi áron házhoz szállítva Piac 61. Telefon 488. 1013

TÜZIFA, SZÉN
és mindennemű tüzelő anyagok jutányosan beszerezhetők a Kovács Gyula fatelepen Károly Ferenc József ut 18-b. szám alatt. Telefon sz: 4-64. 32-a.

TÜZIFA
vágott, szállítva 3.50, barnaszén 3.20, poroszszé. legolcsóbban Grünfeldnél, Csapó 16. 63-a

ERDELYI
fajalmák olcsó árban kaphatók. Hatvan utca 40. 1255

SZOMBATON
nagy hurka-estély Gal-lónál, Székely utca 20. szám. 1288

NÁDSZÉKKÖTES
legolcsóbban Kossuth utca 25. kosárfonoda. Javításokat elvállalunk. 1291

HÓ ÉS SÁRCIPÓ
javító üzem legszebben avit. Szander, Deák Ferenc utca 21. 387

BÁRSONY.
kalapok 6.50-től, alakítások 2.50-től. „Juci” kalapszalom, Csapó utca 73. szám. 54-a

Berentei szén 42.000
kor. Bükk vagy tölgyfa 48.000 kor. hazaszállítva, felaprítva. Schwartz, Agárdi utca 6. Telefon 12-04. 1285

ELVÁLLALOK
2 drb. sertést feleshizalásra. Cím: Kondorosi c. árda, Vámospéresi országút. 1292

KERESLET

SÜRGŐSEN
keresek egy oly tanárt, aki gyógypedagógiai oktatást vállalna, lehetőleg délelőtti órákban. S. H. jellegre. 1249

TOLLAT
és nyulbőrt a legmagasabb áron vesz Fischer Ferenc Honvéd u. 13. 1031

VESZEK
bútorokat, mindenféle akberendezési tárgyakat. — Széchenyi utca nyolc. Szentpéteri. 14-a

ELVESZÉIT
kedden, esteli órákban a Killer háztól a Szent Anna utcai bérházig egy antik gyémánt fűlensűngő. Megtaláló jutalomban részesül — Jókai utca 1. özv. Zoltánné. 1282

KERESEK
gazdaságban állást gazdálkodáshoz értően — vagy pedig városban is bármilyen munkát. Lakásom Balmazújváros, Daru 4. ut. 3. szám. 1299

SZEP.
tisztá, egyszobás úrilakás, minden mellékkel-lyiséggel, külön udvarral. Homokkertben, Keresztény kiscsaládnak kiadó. Rögton bekölözhető! Lelelés nincs! Bővebbet Nagy lakásirodában, Meszena utca 26. 1302

LAKÁS
ÁTADOM
fűtőcán három nagy-szobás lakásomat. Olcsó lakbér. Cím kiadóban. 1253

KÉTÁGYAS
bútorozott szoba kiadó elsejére. Szent Anna 41. 1275

AZONNAL KIADÓ
kétszoba, konyha üvegezett verendából álló uccai lakás. Maróthy György ucca 21. 1315

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan bútorozott, fűtött szoba, azonnalra kiadó. Arany János u. 16. szám, Telefon 10-12 szám. 1312

NAGY
tágas, világos, különbe-járatú 2 ágyas szoba bútorozott, előszobával, vagy konyhával, azonnal kiadó. Simonyi út 2. szám. Bodega. 1206

KIADÓ
világos padlós pince-szoba, konyha, december hó 1-re, csak gyermekteleznek. Dugonics Titusz ucca 5. szám, — Árpádtérnél. 1272

4-6 szobás lakást irodahelyiségnek fűtőcán keresnk. Telefon 505. 57a

SZOBA,
konyhas lakás, bútorral vagy anélkül kiadó. Péterfia 38. 1254

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba kiadó. Rákóczi 32. 1289

KIADÓ
modern új 2 szoba, elő-szoba, speizos, külön-konyhas lakás dec. 1-re Csillag utca 23. 1284

MODERN
5 szobás uccai földszintes lakást keresek a központban. Ajánlatokat kérem a kiadóba „Nagy lakás” jellegre beadni. xx

KIADÓ
2 szoba, üveges verandás lakás, mellékkel-lyiségekkel. Cím: kiadóban. 1276

KIADÓ
magános családi ház, gyümölcsös és vete-ményes, több évre. Értekezni Külsővásártér 7. sz. Cipészműhely. 1501

BÚTOROZOTT
szobák kaphatók Nagy Lajos lakásirodájánál, Meszena utca 26. 1303

KIADÓ LAKÁSOK:
Jókai utcai iskola szomszédságában utcai kétszobás lakás, újonnan festve, cserépkályhákkal, hávi 120 pengőért. Homokkert clején egyszobás jó lakás hávi 50 pengőért. Wesselényi téren, — nagyalomás mellett 9 helyiségből álló ipartelep évi 2000 pengőért bérbeadó. Dienes, Fűvészkeret utca 16. 59a

BÚTOROZVA
kétszoba, konyha kiadó Egrik varrodának is használható. Némethy. Csapó 71. 1297

ÜZLET-RAKTÁR
HELYISÉGEKET
keresünk kocsmá, vendéglő, fűszer és hentes-üzletnek. Gálócsy iroda, Miklós utca 26. 1273

NAGYOBBSZABÁSU
vendéglő, téli nyári, — családi okok miatt — azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1252

KIADÓ
vagy eladó egy jömeny-telű péksütőde, felszereléssel együtt, azonnal átvehető. Gerébi telep, Komáromi utca 7. 1286

ÜZLETHELYISÉG,
bármely célra, decem-ber elsejére kiadó. Nyil-utca 76. 1247

ELADÁS
SZEMÉLYAUTÓ
üzemképes, tizenhatos, olcsón eladó. Gálócsy iroda, Miklós 26. 1274

UJBOR,
négy hektó, kisebb telekben is, 80 fillérért eladó. Ujkert, Lehel 18. 1293

HASÁBFA,
kemény, 4% ol, belső városi raktárból, eladó. Cím kiadóban. 1294

EBEDLŐ,
plüss divány, cselédágy, férfi ruha, pénztár cassa, antik inga-óra, briliáns függő, utazó koffer eladók. Baross 14. 3-161 6-ig. 1296

KELTEIÖGEP
240 tojásra, „Nickerl” gyártmányú, alig használt, 120 pengőért eladó. Ónody Frigyesné, Földes. 1310

ELADÓ
egy üveges áruasztal (Pult). — egy faragott üveges könyvszekrény, egy kis faragott asztal, Arany János utca 2. — Házmeister. 1306

110 KG.-OS
gyenge sertés eladó. — Timár utca 29. 1300

ELADÓ
selyem és cloth paplan, ágylők, takarók, inga-óra. Nyomatató 2. 1311

OVÁLSZTAL,
férfi kabátok eladók. Darabos utca 55. 1305

BÉRAUTO
hat üléses, üzembiztos, állandóan üzemben. — kénysereladás miatt, sürgősen eladó, 2000 pengőért, kedvező fizetési feltételek. Megtekinthető és bővebbet Burg Izsónál, Hajdunánáson. xx

UJ BÚTOROK
leszállított árakkal, há lőszobák, konyha bútorok, bõrgarnitúrák, diványok, hencserek, szalongarnitúra, tükrök, s mindenféle bútorok. — Széchenyi ucca 8.

ELADÓ
üveges zárt hintó. Megtekinthető a Debreceni Működgyárban, Fürdő utca 2. 27a

ÜZÖRÖDŐEAD.
téli kabát, keveset használt, eladó. Dobozy utca 17. alatt. xx

mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő elöl pörköelve, meleg állapotban kapható — Degenfeld-tér 11. szám.